

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chęłmickowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 269

Poznań, środa dnia 14 czerwca 1933

Rok XXVIII

Poznań, 13 czerwca.

Niema różnic programowych?

Niedawno na tem miejscu przeciwstawiliśmy się w artykule p. t.: Obóz narodowy a „sanacja” — naiwnym, a raczej udanie naiwnym twierdzeniom, jakoby między obozem narodowym a „sanacyjnym” nie było właściwie poważniejszych różnic zasadniczych, programowych, jakoby przedział między temi dwoma obozami był sztucznie tylko, z ubocznych, osobistych względów podtrzymywany przez przywódców narodowych ku szkodzie sprawy publicznej.

W artykule wspomnianym potraktowaliśmy niemądre insynuacje o ubocznych, osobistych względach tak, jak na to zasługują, i wykazaliśmy motywy ściśle rzeczowe, jakie miarodajne są dla wszystkich narodów, bez względu na to, czy chodzi o przywódców czy o szeregowców, o ludzi, rekrutujących się ze starszego, czy z młodszego pokolenia. Udowodniliśmy przykładami z wszystkich dziedzin życia zbiorowego, że między obozem narodowym a „sanacyjnym” jest głęboki przedział nietylko metod działania, ale najważniejszych zasad, poglądów programowych.

Stanowisko to nasze zostało obecnie w całej pełni potwierdzone przez czynnik, o którym trudno powiedzieć, by ulegał „sugestji endeckiej”. Oto zasadnicze uchwały niedzielnej rady naczelnej Stronnictwa Narodowego, mające charakter deklaracji programowej, zostały przez komisariat rządu w Warszawie skonfiskowane, — skonfiskowane w całości, od góry do dołu, w rozmiarach przeszło 300 wierszy druku.

Nie zamierzamy tu analizować prawnej strony konfiskaty, o której rozstrzygnie sąd. Chodzi nam w tej chwili o faktyczną stronę konfiskaty. Uchwały nie wymieniają rządu, nie poruszają tematu władzy, pozbawienia jej jednych, a dojścia do niej drugich itp. Uchwały obrazują dzisiejszy stan Polski, tak, jak go widzi obóz narodowy, i przeciwstawiają temu pozytywny pogląd rady naczelnej Stronnictwa Narodowego na to, jak Polska wyglądać powinna. Za punkt wyjścia wzięty jest fakt, że narażenie Niemcy hitlerowskie zaabsorbowane są przebudową swą wewnętrzną, że jednakowoż, gdy wzmocni się ich wewnętrzna siła narodowa, będą dla Polski tem bardziej niebezpieczne, wobec czego naród polski winien tem bardziej w szybkim tempie uzdrowić swe stosunki wewnętrzne i tak się wewnętrznie wzmocnić, by być w całej pełni odpornym i zdolnym do odparcia w danym razie ataku niemieckiego.

Uchwały zostały skonfiskowane — powtarzamy — nie w takim czy innym swym zwrocie, lecz w całej osnowie. Znaczy to, że cały wywód, cały pogląd programowy rady naczelnej Stronnictwa Narodowego uznany został za — niecenzuralny.

Tymczasem owi naiwni, udanie naiwni doradcy polityczni, zmierzający do

Oświadczenie Francji w sprawie „paktu czterech”

Nota min. Paul Boncoura do rządu polskiego w związku z parafowaniem paktu w Rzymie Zapewnienia pod adresem Polski

Paryż, 13. 6. (PAT). Francuskie min. spraw zagr. ogłosiło „Błękitną Księgę”, zawierającą dokumenty, dotyczące „paktu czterech”. Ostatnim z nich jest pismo min. Paul Boncoura do ambasadora Francji w Warszawie, z deklaracją, przeznaczoną dla rządu polskiego. Deklaracja ta, którą ambasador Laroche złożył min. Beckowi 9. bm. brzmi jak następuje:

„Pragnąc stosować się do zobowiązań, które wiąże oba kraje, rząd Republiki, skoro tylko otrzymał projekt paktu, przedłożony mu, jak również rządowi Wielkiej Brytanji i Niemiec, do rozpatrzenia przez szefa rządu włoskiego, zakomunikował go rządowi polskiemu. Do komunikatu rządu francuskiego dołączony był wywód, nacechowany przedewszystkiem zdecydowaną wolą niedopuszczenia do żadnego uchybienia kompetencjom lub autorytetowi Ligi Narodów względnie prawom innych państw. Rząd francuski wyrażał równocześnie chęć poznania opinji rządu polskiego co do spraw, które zostały poruszone.

„Od tego czasu rząd polski był stale wyczerpująco informowany przez częste wymiany zdań, w szczególności przez zakomunikowanie mu projektu i memorandum francuskiego z dn. 10. 4. rb. o okolicznościach i warunkach, w jakich rozwijały się rokowania, które ostatnio zostały zakończone. W tym samym duchu i w związku z zastrzeżeniami, które znalazły wyraz w ciągu tej wymiany zdań, rząd Republiki sądzi, że może zwrócić uwagę rządu polskiego na art. 2 paktu, parafowanego ostatnio w Rzymie, którego odpis miałem zaszczyt mu doreczyć.

„Ponieważ to postanowienie, wykluczające rozpatrywanie zasad i konkretnych wypadków zastosowania rewizji, może jednakowoż prowadzić do rozpatrywania wniosków, odnoszących się do metod i procedury, któreby nie dawały pewnej skuteczności artykułom paktu Ligi Narodów a w szczególności kilku spośród nich, w szeregu których znajduje się art. 19, — rząd republiki pragnie sprecyzować zasady, któremi kierować się będzie odnośnie do tegoż art. 19.

„Przedewszystkiem nie może wchodzić w rachubę wniesienie żadnego problemu rewizji z pominięciem reguł, ustalonych przez art. 19 paktu Ligi Narodów. Co do procedury, mogącej mieć zastosowanie w wypadkach, gdyby jedno lub kilka państw chciało podjąć sprawę terytorjalną, uregulowaną traktatami, i zamierzało wnieść pod obrady Zgromadzenia te sprawy na podstawie powyższego artykułu, — rząd republiki oświadcza:

„Francja nie przyjmie żadnej propozycji w kwestji zmiany warunków, które według postanowień paktu upo-

dywersji, — chcą wyperswadować szeregowcom narodowym, że między obozu tego programem i zasadami a programem i zasadami obozu „sanacyjnego” — niema właściwie żadnej poważniejszej różnicy, że na przyszłość stoją — tylko metody przywódców narodowych... Jakżeż życie ośmieszyło te porady polityczne! Jakżeż z góry na nie patrzeć musi najskromniejszy szeregowiec obozu narodowego, dobrze orientujący się w intencjach doradców!

Powtarzamy, cośmy na tem miejscu powiedzieli tylokrotnie: „sanacja”, taki czy inny rząd, taki czy inny układ parlamentu, opozycja czy nie opozycja, to dla

ważniają Zgromadzenie do wezwania członków Ligi Nar., aby podjęto nowe badanie traktatów, które stały się niewykonalne względnie rozpatrzenie sytuacji międzynarodowych, mogących zagrażać pokojowi świata.

Jednomysłność obecnych członków, łącznie z głosami stron, potrzebna obecnie w zastosowaniu ogólnych zasad paktu, będzie musiała zatem być

w dalszym ciągu wymagana, aby Zgromadzenie mogło powziąć uchwałę, o której mowa.

„Składając niniejsze oświadczenie, rząd republiki jest szczęśliwy, że raz jeszcze może zaznaczyć wobec rządu polskiego swą troskę, aby nie dopuścić do naruszenia polityki, którą oba rządy prowadzą na podstawie łączących je traktatów.”

Światowa konferencja gospodarcza

DZISIEJSZE OBRADY

London, 13. 6. (Tel. wł.) Dzisiejsze posiedzenie światowej konferencji gospodarczej rozpoczął przewodniczący MacDonald apelem do delegatów, aby nie spóźniali się na obrady, jak się to częściowo zdarzyło dziś.

Z jego przemówienia wynika, że ograniczenia przemówień będą stosowane bardzo liberalnie, i jeżeli delegat będzie poruszał istotnie ważny temat, może wówczas mówić dłużej.

Od obradującej w Genewie konferencji pracy nadszedł telegram powitalny. Delegat konferencji pracy już dziś popołudniu będzie przemawiał, apelując aby w Londynie możliwie jak najszybciej powzięto praktyczne uchwały.

MOWA DALADIER

London, 13. 6. (Tel. wł.) Około południa zabrał głos Daladier i złożył oświadczenie w imieniu rządu francuskiego.

Przypomniał on, że na świecie znajduje się w chwili obecnej przeszło 30 milionów bezrobotnych. O kryzysie gospodarczym napisano już tyle, że gmach muzeum geologicznego, w którym odbywa się konferencja nie pomieściłby tych wszystkich rozpraw.

Austria w walce z hitlerowcami

ZAMKNIĘCIE „DOMÓW BRUNATNYCH”

Wiedeń, 13. 6. (PAT). Policja wiedeńska przeprowadziła rewizję w wszystkich 59 „domach brunatnych” w Wiedniu. Dokumenty, listy i materiały agitacyjne skonfiskowano, a wspomniane gmachy zamknięto i opieczetowano.

Obecnych w „domach brunatnych” nar.-socjalistów poddano perlustracji, przyczem szenastu cudzoziemców odstawiono do aresztu policyjnego. Mają być oni w najbliższym czasie wydaleny z Austrii. Ponadto aresztowano 24 nar.-soc., obywateli austriackich.

obozu narodowego rzeczy drugorzędne, zmienne, przemijające, a stosunek do nich, to konsekwencja wtórna. Istotą dla nas, to naród i dobro narodu w niepodległym państwie; stosunek do narodu, to dla nas rzecz trwała; nakazy z tego stosunku wypływające, to sprawa karnego posłuszeństwa wobec sumienia narodowego i państwowego instynktu samozachowawczego.

Niektóre pisma warszawskie, „sanacyjne” i żydowskie, podają streszczenie uchwał rady naczelnej Stronnictwa Narodowego. Streszczenie to nietylko nie oddaje ducha i myśli istotnej uchwał, ale wręcz je wypacza.

Należy znów zrobić człowieka panem maszyny i nie dopuścić, aby maszyna nim kierowała. W celu uregulowania produkcji światowej i handlu międzynarodowego trzeba uporządkować międzynarodowy obieg pieniędzy. Pilną koniecznością jest rozpoczęcie wielkich robót publicznych, aby zatrudnić bezrobotnych.

Po delegacie francuskim przemawiał przedstawiciel Włoch Jung, który nie wyobraża sobie uporządkowania gospodarki świata bez faktycznego ustabilizowania walut.

UROCZYSTY BANKIET

London, 13. 6. (PAT.) Wczoraj wieczorem odbył się uroczysty bankiet przy udziale 500 osób, wydany przez rząd brytyjski dla delegatów na konferencję.

Przy głównym stole, przy którym siedział MacDonald wraz z innymi członkami gabinetu brytyjskiego byli tylko szefowie delegacji największych państw, w tej liczbie reprezentant Polski, który siedział obok min. wojny. Przemówienia powitalne MacDonalda i odpowiedzi Daladier oraz Hulla w imieniu delegatów nie zawierały żadnych szczególnych momentów politycznych.

kich.

Nar.-socjalistyczny „Soldatenbund” został rozwiązany. Należenie do partji nar.-soc. zostało żołnierzom surowo zakazane.

OŚWIADCZENIE DOLLFUSSA

London, 13. 6. (PAT.) Kanclerz austriacki Dollfuss złożył wobec prasy następujące oświadczenie:

„My, Austriacy głęboko żałujemy, że nasze stosunki z naszym wielkim sąsiadem, Niemcami, z którymi związani jesteśmy węzłami wspólnego języka, historii i kultury zostały ostatnio zamącone kilku incydentami. Mammy szczerą nadzieję, że we wzajemnym interesie obu krajów uda nam się szybko przywrócić dobre i przyjazne stosunki.

„Walczyliśmy dziś o zachowanie Austrii, jako niepodległego organizmu centralnej Europy i uważamy, że przez nieustępliwe trzymanie się w naszych wysiłkach tego najwyższego celu przyczynimy się w bardzo znacznym stopniu do utrzymania pokoju w Europie.”

Ponowne aresztowanie

Rawicz, 13. 6. (Tel. wł.) Znany działacz narodowy prof. Sanok, niedawno zwolniony z więzienia, został w tych dniach ponownie aresztowany.

Przyczyny aresztowania są nieznanymi.

Zapas złota i walut Polski

Bilans Banku Polskiego na dzień 31 maja b. r. wykazuje zapas złota w sumie 472 milj. oraz pieniądze i dewiz zagranicznych 89 milj., razem 561 milionów. Z tego złota przeszło 200 milionów ulokowanych jest zagranicą.

Mamy tyle złota i obcych walut, co Rumunja i Szwecja, a znacznie mniej, niż o połowę od nas mniejsza Czechosłowacja.

Nie zawsze tak było. W r. 1927 zapas złota i walut w Banku Polskim wynosił 1.412 milionów, czyli o 150 proc. więcej niż obecnie. Było to po świeżym napełnieniu kas Banku pożyczką stabilizacyjną i pieniędzmi uzyskanymi z handlu zagranicznego, który w r. 1926 dał dodatnie saldo w imponującej sumie 707 milionów.

Następne trzy lata 1927—9 miały już ujemny bilans handlowy. W samym tylko r. 1928 saldo ujemne wyniosło przeszło 850 milionów, czyli połknęło celusienką pożyczkę stabilizacyjną, zaciągniętą w roku poprzednim. Oweczesny wicepremier i czołowy kandydat listy nr. 1 p. Bartel na zgromadzeniu przedwyborczym w Krakowie mówił celusienką pożyczkę stabilizacyjną, zamjernego bilansu handlowego.

Ta pewność siebie miała swe źródło w rachubach na dalszy dopływ pożyczek zagranicznych. Na tych samych nadziejach budował p. Górecki swój gmach „radosnej twórczości” inwestycyjnej w samorządach. I istotnie w latach 1927—30 coś tam jeszcze dopływało z zagranicy. Aż w roku 1931 urwało się, i od tego czasu nasz zapas złota topnieje z każdym rokiem.

Topnieje, pomimo, że od r. 1930 mamy już stale dodatni bilans handlowy, bo nasze obroty płatnicze z zagranicą są tego rodzaju, że nie wystarczy nam byle jakie dodatnie saldo bilansu handlowego. Musimy płacić długi zagraniczne i państwowe, samorządowe i prywatne, mamy także ujemny bilans turystyczny. Po stronie dodatniej mamy przesyłki emigrantów, oraz dochody z komunikacji tranzytowej i z handlu zagranicznego.

Prof. Rybarski w swej znakomitej książce p. t. „Przyszłość gospodarcza Polski” oblicza, że dla zrównoważenia bilansu płatniczego bez uszczuplania zasobów złota — nadwyżka wywozu nad przywozem powinna wynosić około 400 milionów zł rocznie. Ze strony rządowej potwierdził tę cyfrę podczas ostatniej dyskusji budżetowej w Sejmie p. minister Zarzycki, który oświadczył, że minister skarbu żąda od niego w bieżącym roku 370 milionów z handlu zagranicznego.

Wyniki pięciomiesięczne nie zapowiadają niestety tej sumy.

Jeżeli w roku ubiegłym saldo dodatnie za 5 miesięcy wyniosło 112 milionów, a za cały rok 222 miliony, to w roku bieżącym przy 48 milionach za pięć miesięcy nie można za cały rok spodzie-

wać się więcej nad 100 milionów. Skutkiem umów handlowych, zawartych przez Anglię z Danją, Szwecją i Norwegią, musimy liczyć się ze spadkiem wywozu węgla do krajów skandynawskich i bekonów do Anglii. A to są poważne pozycje w naszym handlu zagranicznym.

Rząd stara się poprawić bilans płatniczy także po stronie ujemnej. Wprowadzono najdalej idące ograniczenia paszportowe, pisze się już głośno o niezaplaceniu drugiej raty Stanom Zjednoczonym, której płatność wypada 15 h. m. Czy jednak uda się w ten sposób zapobiec dalszemu topnieniu złota,

tego nikt na pewno dziś stwierdzić nie może.

Równocześnie z ubytkiem zasobów złota i walut z Banku Polskiego zachodzi takie znamienne zjawisko, że w pierwszych miesiącach b. r. przywieziono do Polski z górą 30 milionów złota, które schowało się w prywatnych „pożyczkach”: zostało stezaurowane. Są to pieniądze tych, co mają więcej zaufania do ukrytego, nieprocentującego złota, niż do obrotów gospodarczych.

Przed regionalnymi organizacjami B. B., które mają realizować uchwały majowego kongresu gospodarczego, otwiera się wdzięczne pole działania: przeprowadzenie złota z „pożyczek” do Banku Polskiego, który go bardzo potrzebuje. M. K.

Mussolini o pakcie czterech

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Rzym, 11 czerwca 1933 r.

Po wielu przejściach i zmianach pakt czterech został parafowany w dniu 8 b. m. popołudniu. W godzinę później Mussolini wygłosił mowę w senacie na temat dojścia do skutku paktu i na temat jego znaczenia dla polityki międzynarodowej. Tym razem, choć polemizował, mówił bez wielkiego napięcia. Prawie połowę mowy poświęcił wykazaniu, że pakt w dzisiejszej postaci odpowiada w zupełności jego projektowi. Tymczasem, mimo to, co powiedział, pakt obecny różni się pod niejednym względem od projektu z 17 i 18 marca.

Pierwotny projekt Mussoliniego miał być narzędziem gorącej rewizyjnej. W obecnej formie cel ten został stępiony, rewizja do pewnego stopnia utrudniona. W projekcie Mussoliniego artykuł 19 paktu Ligi miał stanowić jądro rzeczy. W pakcie z 8 czerwca znalazł się on w towarzystwie artykułów 10 i 16, z którymi (zwłaszcza z art. 10) jest ściśle związany. W samej rzeczy co do ducha i co do treści art. 19, mówiący o rewizji, jest podporządkowany artykule 10, gwarantującemu przez Ligę Narodów jej członkom całość terytorjalną. Z ducha i treści paktu Ligi mogły wpływać rewizje klauzul finansowych i militarnych i te zostały niestety zbyt pospiesznie wprowadzone w czyn, ale nie rewizje terytorjalne, którym właśnie sprzeciwia się art. 10.

Oczywiście Mussolini bronił zasady rewizji traktatów i w tym względzie powołał się na precedensy rewizji klauzul wojskowych i finansowych, a także na mowę Benesa, stwierdzając, że nawet minister spraw zagranicznych Czechosłowacji nie okazał się antyrewizjonistą sub specie aeternitatis. W rozumieniu Mussoliniego zasada rewizji stoi u początku i u końca całego paktu. O tem Polska i Mała Ententa muszą pamiętać. I dlatego też pakt nie przyniesie tej ery szczęśliwości, jaką zapowiedział Mussolini, o ile nastawienie rewizjonistyczne nie ulegnie zmianie. — Nieufność do poczynań polityki rewizjonistycznej będzie trwać nadal i każda próba wprowadzenia jej w czyn spotka się ze stanowczym oporem. Naprawdę Mussolini zapewnia, że pakt nie zwraca się przeciwko nikomu, w istocie bowiem godzi on w statut terytorjalny Europy, który, mimo wszystkie

zarzuty, jest może najsprawiedliwszym pod względem narodowościowym i najczęściej odpowiada istotnym interesom pokoju. Obalić pragną go tylko mowe tendencje imperialistyczne, w których istnienie w Niemczech Mussolini nie chce wierzyć, albo też sądzi, że zdoła je opanować. Buduje on natomiast pokój Europy na zapewnieniach Hitlera, wyrażonych w ostatniej mowie. Wyrażając życzenie, by Niemcy na przyszłość „orientowały swą akcję międzynarodową podług punktów programowej mowy Hitlera”, i chwytając go niejako za słowo, Mussolini stwierdził, że sam co do intencji Niemiec nie jest w zupełności uspokojony.

Na czem polega niewątpliwym sukces akcji Mussoliniego? Mussolini nie był rewizjonistą, na przebój, lecz z wyrachowania. Stał się nim dopiero w r. 1928, kiedy stwierdził, że z Francją Brianda nie dojdzie inaczej do porozumienia. Niepokoiły go w wysokim stopniu zabiegi briandyzmu o porozumienie z Niemcami poza plecami Włoch, jak również stała dążność Paryża do usuwania Rzymu poza nawias w decyzjach wielkich spraw europejskich. Mussolini przez pięcioletnią kampanję rewizjonistyczną zgrupował około siebie wszystkie kraje i czynniki niezadowolone z traktatów pokojowych i ująwszy teraz Francję w karby paktu czterech postawił ją wobec konieczności liczenia się z jego polityką. Włochy dziś o wiele więcej niż to było po Locarno, a przed 8 czerwca, są wraz z Anglią gwarantem granic Francji. Szkoda, że porozumienie włosko - francuskie nie nastąpiło w latach 1925—1928. Uniknęłoby rozpętania kampanji rewizjonistycznej i nie byłoby paktu czterech, który jest dziedzictwem błędów całej polityki Brianda.

Co do Polski, to w warunkach, jakie obecnie wytworzyły się dla niej na gruncie międzynarodowym, a w szczególności w Genewie, nie pozostaje jej nic innego, jak opuścić Ligę Narodów, chyba zmieni się tam z gruntu jej sytuacja. Z chwilą zawarcia paktu czterech Polska nie może i nie powinna pozostać w Genewie na półstałym miejscu w Radzie Ligi Narodów. Albo otrzyma je na stałe, albo też powinna wyjść z Ligi. S. M.

Nowe barbarzyńskie gwałty niemieckie wobec Polaków w Prusiech Wschodnich

Pobicie p. Gustawa Leidinga w Hazemborku — Syn jego przepadł bez wieści — Rewizje i szyskanie

Prześladowania Polaków w Niemczech nie ustają. Szczególnie w Prusiech Wschodnich ludność polska nie jest pewna życia, ani mienia.

Ostatnio domoszą nam o barbarzyńskim napadzie na sędziwego działacza polskiego p. Gustawa Leidinga w Hazemborku (Hasenburg) w powiecie szczywieńskim na Mazurach. Do domu jego wtargnęło 8 hitlerowców, którzy p. Leidinga wywlekli na ulicę i ciężko go pobili.

Syn p. Leidinga, noszący również imię Gustawa, a pełniący funkcje inspektora polskich szkół prywatnych na Warmji i Mazurach, od czterech

zgorą tygodni przepadł bez wieści. Istnieje obawa, że uprowadzili go bojówkarze niemieccy, którzy oddawna już wyrażali się pod jego adresem. Zrozpaczona rodzina do tej pory napróżno oczekuje jakiejś wiadomości o losach p. Leidinga.

W dniu 7 czerwca w domu jego ojca przeprowadzono — już po raz drugi — skrupulatną rewizję. Z innych miejscowości donoszą również o miejscowych gwałtach i szyskanach wobec Polaków.

Spółeczeństwo i władze polskie nie mogą dłużej patrzeć bezczynnie na katusze swych rodaków po drugiej

stronie granicy. W naszych rękach są środki wystarczające, by przywieść do opamiętania rozwydrzone głowy bojówkarzy niemieckich. Niech Niemcy pamiętają, że w Polsce żyje 800.000 ich współplemieńców, którzy dotychczas cieszyli się pełnymi swobodami. Ten stan rzeczy może się teraz zmienić, jeśli położenie Polaków w Niemczech nie ulegnie poprawie.

B. B. a Niemcy

W czasopiśmie niemieckim „Chodzieser Kreiszeitung”, ukazującym się w Chodzieży (nr. 43 z dn. 29 maja), ukazało się następujące ogłoszenie:

„Achtung!

Zu dem am Krebstage, dem 1. Pfingstfeiertage in Kamionka stattfindenden grossen

Sommerversnügen

verbunden mit verschiedenen Ueber-raschungen und Belustigungen ladet freundlichst ein

B. B. W. R.

Anfang 3 Uhr nachmittags Abteilung Milcz Konzert der Eisenbahner - Kapelle.”

Doszło więc do tego, że w kresowym powiecie chodzieskim, najbardziej zniemczonym ze wszystkich powiatów Wielkopolski i najbardziej zagrożonym przez agresywność niemiecką, miejscowe B. B. na łamach niemieckiego dziennika drukuje w języku niemieckim specjalne ogłoszenia, w których „najżyczliwiej”, („freundlichst“) zaprasza Niemców na urządzaną przez siebie zabawę.

Jak w świetle tego faktu wygląda — wszystkie antyniemieckie frazesy i wezwania „bojkotowe”, wygłaszane przez przywódców „sanacji” na różnych wiecach i zebraniach?

Podkreślić zaś należy, że chodzieskie B. B. nie jest niestety odosobnione w swych zapędach. Nie tak dawno zanotowaliśmy przykładowo podobne zaproszenie na zabawę, skierowane do ludności niemieckiej przez Związek Strzelecki w jednej z miejscowości pow. nowotomyskiego.

W nowym sejmie gdańskim

Dnia 20 czerwca zbiera się nowy sejm gdański. Frakcja hitlerowska zgłosiła wniosek, wprowadzający obszerne zmiany i obostrzenia w dotychczasowym regulaminie. Według tego wniosku uprawnienie posłów do uczestniczenia w obradach sejmku zamienione zostaje — podobnie jak w Rzeszy — na obowiązek.

Każdy poseł jest zobowiązany brać udział w pracach Volkstagu. Urlopów udziela przewodniczący. Poseł, który bez dania mu urlopu przez przewodniczącego nie zjawi się na posiedzeniu, albo nie weźmie udziału w głosowaniu imiennym, zostaje wyłączony na przeciąg 90 dni sesyjnych od udziału w pracach sejmku. Na cały ten czas traci on prawo do bezpłatnej jazdy koleją oraz prawo do zwrotu kosztów podróży i innych wydatków.

Postanowienie, że nowowybrany Volkstag zbiera się pod przewodnictwem swego najstarszego członka, ma być zmienione w tym duchu, że przewodniczyć ma ex officio prezydent poprzedniego sejmku. Prezydium sejmku ma być wybierane już na pierwszym posiedzeniu na całą kadencję wyborczą, a nie, jak dotychczas, osobno na każdy rok kadencjowy.

Za frakcję sejmową uważa się zrzeszenie conajmniej siedmiu posłów (dotychczas 5). Tęsamem w przyszłości będą istniały w Volkstagu gdańskim tylko 3 frakcje: hitlerowcy (38 mandatów), socjal-demokraci (13 mand.) i Centrum (10 mand.) Natomiast pięciu komunistów i inne drobniejsze grupy nie będą mogły utworzyć frakcji i tęsamem brać udziału w komisjach oraz zgłaszać wniosków.

Mattern nie zrezygnował

Moskwa, 13. 6. (PAT). Mattern odleciał z Chabarowska w poniedziałek o g. 22,15 kierując się na Alaskę.

Stronnictwo Narodowe KOŁO JEŻYCE

Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek, 13 b. m. o godz. 20 w lokalu P. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego 18. Na porządku obrad ciekawy referat.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Redaktorzy „Gazety Gdańskiej” w więzieniu

Przed paru dniami donosiliśmy, że trzech redaktorzy „Gazety Gdańskiej” pp. Cieszyński, Maliszewski i Egmanowski otrzymali wezwanie prokuratora do odsiedzenia kilkumiesięcznej kary, nałożonej na nich przez sąd gdański.

Wyrok, skazujący trzech dziennikarzy polskich, zapadł po długotrwałym procesie politycznym, w którym większość świadków złożyła zeznania przychylnie dla oskarżonych.

Znaczący należy, że mimo niesprawiedliwości wyroku, trzech Polacy nie prosili władz gdańskich o umorzenie tej kary w drodze łaski. Otrzymałszy parę dni temu wezwanie do stawienia się do więzienia w dniu 7 czerwca rb., nakaz ten wykonali.

Demonstracja antyżydowska w kawiarni

„Kurjer Lwowski” donosi, że w tych dniach wieczorem w kawiarni hotelu „George’a” odbyła się demonstracja antyżydowska.

Około godz. 6 wiecz. do kawiarni wkroczyła duża grupa polskiej młodzieży z białozielonemi opaskami na rękawach i zajmawszy miejsca w pobliżu grającej w tej kawiarni żydowskiej orkiestry — demonstrowała przeciw niej.

Wezwano policję, która po wylegitymowaniu demonstrantów, usunęła ich z lokalu.

Ukazał się

album karykatur Kazimierza Grusa p. t.

„VIVAT ACADEMIA“

Do nabycia wszędzie.

Stany Zjednoczone a stabilizacja dolara

Londyn, 13. 6. (PAT). Rokowania przedstawicieli banków centralnych Francji, Anglii i Ameryki, prowadzone w Londynie równoległe z konferencją ekonomiczną nie dały dotąd żadnych wyników.

Amerykanie wyraźnie oświadczają, że dalszy spadek dolara jest dla nich pożądanym, aby doprowadzić do jeszcze większej zwyżki cen na surowce. Gubernator Harrison z Fed. Rez. Banku

podkreślił, że Ameryka zgadza się na stabilizację dolara w stosunku do funta przy kursie 4.30, co oczywiście jest dla W. Brytanii nie do przyjęcia.

Ameryka wyraźnie zaznacza, że stabilizację uzależni musi od redukcji taryf celnych, co do których istnieje propozycja Roosevelta powszechnej redukcji o 10 proc., a potem stopniowo o dalsze 5 proc. co pewien czas.

Kwestja długów wojennych wciąż niewyjaśniona

Londyn, 13. 6. (PAT.) Do Londynu nadeszły wiadomości, z których wynikało, że prez. Roosevelt zgadza się na propozycję Anglii co do zapłacenia na poczet przypadającej w dniu 15 bm. raty długów wojennych tylko małej zaliczki. Chodzi tu o kwotę 1 milj. ft szt., co oznaczałoby mniej więcej pięć procent należnej sumy.

Gdyby prezydentowi Rooseveltowi nie udało się odroczyć kongresu i gdyby ten zajął stanowisko, sprzeciwiające się jego decyzji, to prezydent ma być zdecydowany wystąpić w myśl konstytucji o uznanie swojej decyzji do najwyższego trybunału. Prezydent nie chce dopuścić do tego, aby sprawa długów wojennych zaciążyła w chwili obecnej na konferencji gospodarczej.

Według opinii senatorów możliwość spłacenia raty czerwcowej w srebrze o tyle ułatwia dokonanie tej operacji, że dalsze ustępstwa ze strony Ameryki są już zbyt dalekie.

Londyn, 13. 6. (PAT.) Ub. nocy po zakończeniu bankietu rządu brytyjskiego dla uczestników konferencji odbyły się półgodzinne narady gabinetu, zwołanego nagle wobec otrzymanych z Waszyngtonu późnym wieczorem wiadomości, które zmieniają sytuację w sprawie długów wojennych.

Według tych wiadomości prezydent Roosevelt miał po dłuższej konferencji ze swoimi doradcami zdecydować, że nie może podjąć wojny z kongresem w sprawie płatności przez Wielką Brytanię długów wojennych i dał znać ambasadorowi angielskiemu, że nie widzi możliwości zaakceptowania przez Amerykę propozycji brytyjskiej, zapłacenia awansu w wysokości jednego milj. funtów st., co stanowiłoby tylko 5 proc. należności. Sytuacja jest niewyjaśniona.

Paryż, 13. 6. (PAT.) Z Waszyngtonu nadchodzą informacje, według których wielu senatorów, należących zarówno do obozu demokratów, jak i republikanów wypowiedziało się przeciw przyjęciu propozycji angielskiej częściowego spłacenia raty w dn. 15

Przed powołaniem nowego senatu gdańskiego

Gdańsk, 13. 6. (Tel. wł.) Ukonstytuowanie się nowego hitlerowskiego senatu gdańskiego ma nastąpić 20 bm.

Rokowania podjęte w Berlinie za wiedz i aprobatą centrali narodowych socjalistów idą w kierunku pozyskania niemiecko-narodowych i centrum katolickiego, oraz udzielenia tym dwom partjom mandatów w senacie przy za-

bezpieczeniu hitlerowcom decydującego wpływu na sprawy polityki wewnętrznej i na kierownictwo spraw polsko-gdańskich.

Mówią, że nowy senat będzie nastawiony porozumiewawczo w stosunku do Polski, podejmując inicjatywę w kierunku bezpośrednich układów w spornych kwestiach.

Konsekracja biskupów azjatyckich

Citta del Vaticano, 13. 6. (KAP.) W bazylice św. Piotra odbyła się wspaniała uroczystość konsekracji nowych biskupów chińskich. Konsekratorem był osobiście Ojciec św., a współkonsekratorami arcyb. Constantini, delegat apostolski na Chiny i arcybiskup Salotti, sekretarz Propagandy.

Sakrę biskupią otrzymali ks. Attipetty, biskup tytularny Gabali i koadjutor metropolii Verapolis w Indjach, ks. Jan Baptysta Tong, bisk. tytularny Sozopolis i koadjutor wikariatu apostolskiego w Phat-diem; pierwszy biskup pochodzenia anamickiego, ks. Józef Fan, bisk. tytularny Paphus, przydzielony do wikariatu apostolskiego

w Tsining w Mongolji; ks. Mateusz Li, bisk. tytularny Tlos, przydzielony do wikariatu apostolskiego w Yochow w Chinach i ks. Józef Tsoci, biskup tytularny Fana, przydzielony do wikariatu apostolskiego w Yungien w Chinach.

Uroczystościom towarzyszyli uczni kolegiów rzymskich odpowiednich narodowości, pielgrzymka chińska, członkowie Propagandy i liczni wierni. Po konsekracji i mszy św. Ojciec św. wraz z nowymi biskupami zszedł do grobu św. Piotra na modlitwę, poczem z przed wielkiego ołtarza udzielił zebranym błogosławieństwa apostolskiego.

Postrzelenie z rewolweru podczas kłótni

Bydgoszcz, 13. 6. (Tel. wł.) Donoszą z Wołędowa pod Bydgoszczą o krwawym zajściu, jakie rozegrało się w majątku p. Andrzeja Wysogoty-Zakrzewskiego.

Robotnik p. Zakrzewskiego, p. Władysław Zajadły, zakładając konie do wozu, odniósł się arogancko do siostry właściciela majątku, która znowu ze swej strony rewanzowała się robotnikowi. Doszło do ostrej wymiany słów, a następnie sprzeczki, w trakcie której p. Wysogota-Zakrzewski zareagował czynnie, okładając p. Zajadłego kłobą od rewolweru. Ten nie dał za wygraną i chwycił za kamień, aby rozprawić się z przeciwnikiem. W tej chwili p. Zakrzewski wymierzył rewolwerem i po zagrożeniu, że będzie strzelał, wypalił. Kula ugodziła robotnika w lewy bok, zatrzymując się w klatce piersiowej.

Wiadomość o postrzeleniu robotnika lotem błyskawicy rozeszła się po okolicy, stawiając całą wieś na nogi. Ponieważ p. Zakrzewski już w swoim czasie postrzelił w podobnych okolicznościach robotnika Pszeniczkę, który to wypadek zakończył się wówczas śmiercią, a p. Zakrzewski został uniewinniony, zebrała się grupa około 100 ludzi, aby na miejscu dokonać na p. Zakrzewskim samosądu.

W międzyczasie jednak nadjechała policja, która aresztowała p. Zakrzewskiego i osadziła w więzieniu prewencyjnym przy Wałach Jagiellońskich w Bydgoszczy do dyspozycji sędziego śledczego.

Nieprzytomnego robotnika odwieziono do szpitala powiatowego na Bielawach w Bydgoszczy. Władze policyjne wszczęły dochodzenia.

O 40-godzinny tydzień pracy

Genewa, 13. 6. (PAT.) Międzynarodowa konferencja pracy dyskutowała wczoraj w ciągu całego dnia nad sprawą 40-godzinnego tygodnia pracy, a w szczególności nad kwestją, czy

odpowiednia konwencja ma być opracowana już w tym roku, czy też należy odroczyć decyzję do roku przyszłego.

Grupa pracodawców sprzeciwiała się

wogóle idei konwencji w sprawie skrócenia czasu pracy i domagała się skreślenia tej sprawy z porządku obrad. Tylko delegat Włoch wypowiedział się za konwencją, której idea wysunięta została, jak wiadomo, w swoim czasie przez rząd włoski. Cała natomiast grupa robotnicza domagała się natychmiastowego opracowania konwencji.

W łonie delegacji rządów, od których zależy decyzja, opinie są podzielone. Kilka rządów, p. i. również Francji, jest za opracowaniem konwencji w tym roku. Inne znów rządy, wśród których znajduje się W. Brytania i Niemcy, uważają to za przedczesne.

Delegat rządu brytyjskiego zgłosił projekt rezolucji przewidującej, że sprawa zostanie odesłana do komisji dla opracowania kwestjonariusza, mającego na celu dalsze zbadanie zagadnienia na konferencji w roku przyszłym.

Relikwie św. Jacka

Citta del Vaticano, 13. 6. (KAP.) Odbyła się w Rzymie uroczysta procesja połączona z przeniesieniem relikwii św. Jacka Odrowąża, przechowywanych dotąd w dawnym kościele kolegium Propagandy do nowego kościoła tego kolegium.

W czasie procesji kard. Fumasoni-Biondi udzielił z przed ołtarza ustanowionego w parku kolegium błogosławieństwa relikwiami, poczem złożono je pod wielkim ołtarzem nowego kościoła. Sekretarz instytutu archeologii chrześcijańskiej, ks. prał. Belvederi wygłosił przemówienie, w którym przedstawił dzieje relikwii.

Samolot wpadł między tłum

Londyn, 13. 6. (Tel. wł.) W ub. niedzielę wydarzył się na lotnisku Croydon niezwykły wypadek lotniczy, którego ofiarą padły dwie osoby. Podczas odbywającej się imprezy lotniczej pod nazwą „cyrk powietrzny”, jeden z samolotów lądując, wjechał w tłum widzów, przyczem znajdujące się w szybkim ruchu śmigło uderzyło w głowy dwóch uczniów, którzy mimo pomocy lekarskiej, zmarli.

Niefortunnego pilota policja musiała ochronić przed rościszczonym tłumem, który usiłował rozbić samolot i zlinczować wprost niefortunnego pilota.

O ślub oficera bez pozwolenia

Warszawa, 13. 6. (Tel. wł.) W Wojskowym sądzie rozpoczął się wczoraj proces przeciwko porucznikowi Romanowi Szeraucowi z 28 pułku artylerji lotniczej w Dęblinie. Oskarżony porucznik stanął pod zarzutem, że wbrew obowiązującym przepisom wziął ślub bez zezwolenia władzy zwierzchniej i samowolnie oddalił się z oddziału.

Zjazd restauratorów

Dziś w południe w sali restauracji „Varsovie” (27 Grudnia 10), rozpoczęły się obrady dorocznego zjazdu delegatów „Polsko-Chrześcijańskiego Zw. Stow. Restauratorów, Właścicieli Hoteli i Kawiarni na Polskę Zachodnią”.

Obrady poprzedziło uroczyste nabożeństwo na intencję zjazdu, odprawione o godz. 10 w kościele św. Marcina. Zjazd otworzył prezes Pozn. Tow. Restauratorów p. Piossek. Na przewodniczącego powołano p. Kocerę z Bydgoszczy, na sekretarza p. Blacharczyka z Poznania. Obejmując ster obrad p. Kocera powitał zgromadzonych, poczem przemawiał w imieniu izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu p. Urbański, oraz składał życzenia wydawca „Domu Gościennego” p. red. Artur Gustowski. Z kolei odczytano liczne pisma gratulacyjne. W im. dyrekcji Browarów Huggera złożył życzenia p. Milczyński.

W chwili gdy piszemy obrady trwają. (kl)

Przewidywania pogody na środę:

Pochmurno ze skłonnością do deszczu.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 7.19 do 7.20 zł, w Gdańsku 7.20 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. niem. w dewizach 205.00 zł, gotówką 195.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173.56 do 173.82 zł., gotówką 173.22 zł.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 13. 6. 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% pożycz. konwers. 43—43½, natomiast handlowano 4% premj. dol. po 49.— oraz 3%

poż. bud. po 38.— w transakcjach.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy dol. stare po 33½% w płaconiu oraz 4½% listy dol. amort. po 36.— w transakcjach. 4½% listy żytnie handlowano i płacono po 5.50.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 73.—.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 43—43½% P.
4½% listy dolarowe Pozn. Ziem. Kredyt. 33½% P.
4½% listy dolarowe w złocie amort. P. Z. K. 36% +

(Kurs w złotych)

4% pożyczka premjowa dolarowa, serja III. 49.— +
4½% listy żytnie konwert. Pozn. Ziemstwa Kredyt. 5.50 P.
3% pożyczka budowlana, serja I. 38.— +

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I. em. 73.— P.
Tendencja bez zmiany.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 13. 6. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto poznańskie 700 g/l. 2. żyto pomorskie 695 g/l. 3. pszenica poznańska i pomorska 721 g/l. 4. owies poznański i pomorski 445 g/l.

Ceny orientacyjne

Zyto	17,00—17,25
Usposobienie stałe	
Pszenvica	34,00—35,00
Usposobienie stałe	
Jęczmień 681—691 g/l.	14,75—15,50
Jęczmień 643—662 g/l.	14,25—14,75
Usposobienie spokojne	
Owies	12,25—12,75
Usposobienie spokojne	
Maka żytnia 65% wł. work.	26,00—27,00
Usposobienie stałe	
Maka pszena 65% wł. work.	52,00—54,00
Usposobienie stałe	
Otreby żytnie	10,50—11,25
Otreby pszenne	9,50—10,50
Otreby pszenne (grube)	10,75—11,75
Gorzycza	50,00—56,00
Wyka latowa	11,50—12,50
Peluszka	11,00—12,00
Groch Victoria	24,00—26,00
Łubin niebieski	6,00—7,00
Łubin złoty	8,00—9,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 30 tonn, pszenicy 240 tonn, otrąb żytnich 10 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 13. 6. 1933 r.

Spędzono wołów 190, buhai 271, krów 554, świń 2347, cieląt 858, owiec 201 razem 4418 zwierząt.

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

BYDŁO:

Woły:		
Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzęgane	60—64	
Mięsiste tuczzone młodsze do lat 3	52—56	
Mięsiste tuczzone starsze	44—48	
Miernie odżywione	36—40	
Buhaje:		
Wytuczzone pełnomięsiste	56—60	
Tuczne mięsiste	50—54	
Nietuczzone dobrze odżywione starsze	40—44	
Miernie odżywione	34—38	
Krowy:		
Wytuczzone pełnomięsiste	60—64	
Tuczne mięsiste	52—56	
Nietuczzone dobrze odżywione	34—38	
Miernie odżywione	22—28	
Jałowice:		
Wytuczzone pełnomięsiste	60—64	
Tuczne mięsiste	52—56	
Niezone dobrze odżywione	44—48	
Miernie odżywione	36—40	
Młodzież:		
Dobre odżywione	36—40	
Miernie odżywione	34—36	
Cieleta:		
Najprzedsniejsze cieleta wytuczzone	70—76	
Tuczne cieleta	62—68	
Dobre odżywione	54—60	
Miernie odżywione	46—52	

OWCE:

Wytuczzone pełnomięsiste jałgnetę i młodsze skopy	64—70
Tuczne starsze skopy i maciorę	50—60
Dobre odżywione	00—00

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi	94—96
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	88—92
Pełnomięsiste od 80 do 100 l.g. żywej wagi	80—86
Mięsiste świnie ponad 80 kg. kg. żywej wagi	74—78
Maciory i późn. kastraty	80—90

Przebieg targu bardzo spokojny.

Cechy rzemieślnicze w przyszłości

6 marca 1932 roku — odbył się w Poznaniu zjazd os najwybitniejszych reprezentantów rzemiosła Wielkopolski, który zajmował się specjalnie sprawą nowelizacji prawa przemysłowego.

Przypominamy pokrótce, że pierwotnie zjazd ten, zainicjowany przez Związek Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych, miał odbyć się jako — zjazd starszych Cechów. Władze administracyjne nie zezwoliły jednak cechom na wzięcie w tym zjeździe udziału, wysłano — co należy przypomnieć — do wszystkich cechów specjalne pisma. — Wskutek tego zjazd musiał zostać odwołany i dopiero w jakiś czas później, właśnie w dniu 6 marca, zjechali się reprezentanci rzemiosła, ale już nie jako oficjalni przedstawiciele cechów, lecz — rzemiosła jako takiego.

Okoliczność tę przypominamy dlatego, że właśnie przed paru dniami — bo w dniu 8 b. m. — odbyło się zebranie „przedstawicieli Cechów”, zwołane przez inną, słabą organizację rzemieślniczą. Jej przywódcy z inż. Namysłem na czele są ludźmi dobrze widzianymi w sferach „sanacyjnych”. Tym razem władze administracyjne nie wkroczyły i zebranie Cechów odbyło się bez trudności. Tyle dla zilustrowania tła.

Sprawa nowelizacji prawa przemysłowego weszła obecnie na porządek dnia. Ministerstwo przemysłu i handlu opracowało już projekt noweli i projekt ten jest właśnie przedmiotem rozważań. Izby Przemysłowo-Handlowe oraz Rzemieślnicze — otrzymały ten projekt w ostatnich dniach maja, z terminem do wnoszenia życzeń i poprawek najdalej do dnia 6 czerwca. Termin ten został przez Izby zachowany.

Piszemy o tem znowu tylko dlatego, by oświetlić metody postępowania owej właśnie organizacji rzemieślniczej. Poprawki Izb zostały odesłane przed obowiązującym terminem 6 czerwca, podczas gdy zebranie „przedstawicieli Cechów” zwołano na dzień 8 czerwca.

Po tym obszerniejszym wstępie, możemy już przystąpić do oświetlenia projektu ministerjalnego, oraz podać do wiadomości życzenia i poprawki, przedstawione przez — komisaryczny Zarząd Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Projekt ministerjalny zmierza w dwóch kierunkach. Mają pozostać „wolne Cechy”, przyczem prawa ich nie będą w niczem powiększone. Poza tem mają być „przymusowe zrzeszenia rzemieślnicze”, o również minimalnych prawach. Izba Rzemieślnicza w Poznaniu domaga się, by projektowane zrzeszenia rzemieślnicze nazwać „cechami przymusowymi”, oraz — żeby im udzielić prawa wywalania uczniów na czeladników, czego jednak nie przewiduje projekt ministerjalny.

Na zebraniu w dniu 8 b. m. podniosła się przeciw temu opozycja, a co najcharakterystyczniejsze, wychodząca z łona zarządu zwołującej organizacyjki. Jeden z członków tegoż zarządu poddał projekt wprowadzenia cechów „przymusowych” ostrej bardzo krytyce. Podniosły się przy tej sposobności głosy, że cechy przymusowe, możliwe do pewnego stopnia na terenie byłego zaboru pruskiego, są wprost nie do pomyślenia na terenie innych b. zaborów, a to ze względu na sprawę — żydowską. Na te wywody uczciwie i rozumnie, oświadczył komisaryczny prezydent Izby Rzemieślniczej p. Namysł, że z Żydami „zawarto już porozumienie, mocą którego Żydzi, chociażby posiadali większość w Izbach, to jednak godzą się, by prezydentem Izby był zawsze chrześcijanin”.

Za cenę więc prezydentury, można — zdaniem pana Namysła — ze spokojnym sumieniem zmieszać Żydów z chrześcijaninami w cechach przymusowych, gdzie częstokroć będą mieli przecież większość, a tam już będą wybierali jako starszych cechów — Żydów, bo w tym zakresie pakt — sądząc z oświadczenia pana Namysła — już nie będzie obowiązywał.

Fakt powyższy jest tak przejrzysty, że oświetlenie go z naszej strony uważamy za zbędne. Cechy przymusowe nie dadzą rzemiosłu żadnych praw, żadnych korzyści, przyniesie mogą jedynie niepowetowaną szkodę. Co do tego nie może być dwóch zdań.

Projekt ministerjalny znosi również ogólnie — krajowe związki cechów, ograniczając ich działalność wyłącznie do terenu jednej Izby Rzemieślniczej. Cechy przymusowe — według projektu — wogóle nie mogłyby się zrzeszać w związki. Komisaryczna Izba w Poznaniu projektuje, aby cechy przymusowe zrzeszały się w grupy — branżowe. Jaki ma być cel tych grup, nikomu niestety nie

wyjaśniono. Naturalnie i przeciw temu podniosła się opozycja, znowu wychodząca z łona inicjatorów zebrania.

Dzień 8 b. m. był bardzo pouczający dla każdego, kto uczestniczył w tem ze-

Zjazd krajoznawczy młodzieży

Odbyna się w tym roku w Bydgoszczy i połączony będzie ze zwiedzeniem Pomorza — Otwarcie wystawy regionalnej

Bydgoszcz, 12 czerwca 33.

Od dwunastu już lat istnieje przy Polskim Tow. Krajoznawczym organizacja Krajoznawczych Kół Młodzieży, mająca centralę w Krakowie i wydająca tam swoje czasopismo „Orli Lot”. Koła rozrzucone są po całej Polsce i liczba ich urosła w setki. Do ruchliwych punktów działalności krajoznawczej młodzieży należy Bydgoszcz, która — szczególnie w ostatnich trzech latach — wykazała dużą sprężystość organizacyjną i powiększyła ilość swych kół do pokaźnej liczby 27.

Tegoroczny zjazd delegatów młodzieży krajoznawczej wyznaczono właśnie na terenie Bydgoszczy, gdzie organizacja przyjęcia zajął się specjalny komitet. Zgłoszeń — jak nas informują w biurze zjazdu — napłynęło zgórą 600, przyczem szczególne zainteresowanie zjazdem wykazały wschodnie ziemie polskie, które wysyłają bardzo licznych delegatów. Niewątpliwi też młodzieży z polskich ziem wschodnich wywiezie szczególnie głębokie wrażenie z tej wyprawy na ziemie nasze zachodnie, bo zetknięcie się tu z życiem i urządzeniami cywilizacyjnymi o znacznie wyższym poziomie, niż ten, do którego przywykła w swoich siedliskach rodzinnych.

Dla uczestników zjazdu przeznaczono w Bydgoszczy na noclegi trzy leżące w pobliżu siebie gmachy szkolne: szkół wydziałowych, żeńskiej i męskiej, oraz Miejskiej Szkoły Handlowej. Śniadania, obiady i kolacje spożywać będzie młodzież na terenie 62 pułku piechoty. Obrady zjazdu odbywać się będą w auli Miejskiego Żeńskiego Gimnazjum Humanistycznego.

Program zjazdu, prócz obrad delegatów kół młodzieży oraz obrad opiekunów tych kół, przewiduje zwiedzanie Bydgoszczy pod kierownictwem sztabu przewodników, wyszkolonych przez pp. red. Fiedlera i prof. Wendę, zwiedzanie urządzeń wodnych Kanału Bydgoskiego i wycieczkę statkiem do Fordonu. Na tę część programu przeznaczono dwa dni: 16 i 17 czerwca.

W niedzielę 18. b. m. rano uczestnicy zjazdu wyruszą na jednodniowy pobyt do Torunia, a następnego dnia odbędą podróż statkiem z Torunia do Chełmna i Świecia, skąd ruszą koleją do stolicy Ziemi Kaszubskiej — Kościerzyny. Dzień 20 czerwca przeznaczono na wycieczkę przez Szwajcarię Kaszubską, przyczem w drodze przewidziane jest pożywienie, autobusy dla maruderów itd.

Ostatnie dwa dni zjazdowe młodzież spędzi nad morzem, gdzie pozna Gdynię, Hel i Jastarnię.

Koszt dwudniowego pobytu w Bydgoszczy i pięciodniowej wycieczki po Pomorzu ustalił zarząd bydgoskiego oddziału Tow. Krajoznawczego (które członkowie stanowią podstawowy zrąb w komitecie zjazdowym) na łączną sumę 30 zł od osoby. Ponieważ drobna ta suma nie mogłaby wystarczyć na pokrycie wszystkich wydatków, związanych z przeżyciem i przewozem uczestników, komitet zmuszony był zwrócić się do obywatelstwa z prośbą o pomoc pieniężną i w naturalnych. Zawsze ofiarne obywatelstwo Bydgoszczy popspieszyło i w tym wypadku z chętną pomocą. Tak samo z serdecznym poparciem spotkali się organizatorzy na całym terenie Pomorza, przez który wędrować ma gromada młodych krajoznawców polskich.

W związku ze zjazdem Bydgoskie Zrzeszenie Kół Krajoznawczych Młodzieży wydaje „Jednodniówkę”, która objęta ma na 40 stronach druków szereg prac na temat Bydgoszczy i Pomorza, a w niedzielę, dnia 11 czerwca, w południe, w sali gimnastycznej Męskiej Szkoły Wydziałowej przy ul. Konarskiego, odbyło się otwarcie wystawy regionalnej i fotograficznej, specjalnie przygotowanej na czas zjazdu. Otwarcia dokonali: w imieniu miasta i komitetu zjazdowego — prez. Barciszewski, w imieniu Tow. Krajoznawczego — red. Fiedler.

Wystawa obejmuje następujące

działy: prace fotograficzne młodzieży, nadesłane na zorganizowany z okazji zjazdu przez Tow. Krajoznawcze (sekcję fotograficzną z mec. Siódą i dr. Orłowskim na czele) konkurs fotograficzny, za najlepsze prace rozdane będą nagrody ogólnej wartości powyżej 1.000 zł; prace malarskie, osnute na tematach z Pomorza i Nadnotecia, oraz licznie reprezentowany dział kaszubskiej sztuki ludowej; bibliografię Pomorza, przedstawiającą pokaźny zbiór dzieł współczesnych i dawniejszych, poczynszy od wieku XVI;

prace regionalne, wykonane przez koła krajoznawcze młodzieży, oraz szereg okazów etnograficznych; 35 skrzynek ze zbiorami owadów z okolicy Bydgoszczy i sąsiednich powiatów pomorskich.

Do organizacji wystawy poważnie przyczynili się: pp. prof. Pańkowiak, niezmordowany sekretarz komitetu zjazdowego i główna sprężyna organizacji zjazdu; prof. Psuja, przewodniczący sekcji wystawowej; dr. Belza, dyrektor Biblioteki Miejskiej; hr. Toll, który dał na wystawę swoje cenne zbiory entomologiczne (owadów) z okolic Bydgoszczy; prof. Jamecki, Olejnik i Ossowski. Przy organizacji zjazdu — poza wymienionymi już — duże zasługi położyli, pp. dr. Nieluszyński, prezes oddziału P. T. K., pułk. Zachor, em. szef. intendantury D. O. K. VIII, i niezmiernie zabiegliwy kierownik działu apro wizacji zjazdu, prof. Conrad, kierownik sekcji kwaterunkowej, oraz dyr. Wittek i dyr. Tatarek, którzy w głównej mierze wzięli na swoje barki trud zebrania fundusów, potrzebnych na pokrycie tej imprezy...

Za kilka dni zaroi się Bydgoszcz młodzieżą obojga płci, przybywającą na zjazd krajoznawczy z całej Polski. Tę młodzież powitamy z całą serdecznością, po staropolsku.

Gość w dom, Bóg w dom! A to przeciw gość nielada, bo ci, co po nas obejmą rządy w Polsce. Daj, Boże, w warunkach lepszych od dzisiejszych.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

X.

700,000

osób w Polsce stale używa

MYDEŁKA do ZĘBÓW

i

PASTY do ZĘBÓW

DENS MAJOLA

które idealnie czyszczą i bielą zęby, utrzymując je w zdrowiu, usuwają osad, wzmacniają dziąsła oraz dezynfekują całą jamę ustną.

ng 10 216

Dość można we wszystkich drogerjach i perfumerjach.

Zauważyć należy, że projekt budynku, który wykonywał budowniczy Niemiec z Rogoźna, kosztował 5.000 zł, a na budowę gmachu mają Niemcy 80.000 zł.

W Poznaniu przy ul. Dąbrowskiego 73 znajduje się willa, w której mieszka pastor ewangelicki, Niemiec; syn jego, mieszkający w tym samym budynku, jest dyrektorem banku niemieckiego w Poznaniu. Dom jest od dłuższego czasu miejscem schadzki młodzieży niemieckiej, która przesiaduje tam do późnych wieczorów, rozchodząc się dla zatarcia śladów grupkami po trzech do czterech ludzi. Są dni, w których zajeżdżają samochody, pochodzące z Gdańska; wysiadają z nich różni dygnitarze niemieccy.

We wszystkich miastach, miasteczkach i po wsiach ruch organizacyjny ludności niemieckiej rośnie z dnia na dzień.

F. H.

Promocja doktorska

W poniedziałek w południe w Uniwersytecie Poznańskim odbyła się promocja p. Jana Zdzitowieckiego, b. prezesa Młodzieży Wszepolskiej i b. przewodniczącego Komitetu Dzielnicy Zachodniej Obozu Wielkiej Polski na doktora nauk ekonomicznych i politycznych. Stopień doktora uzyskał p. Zdzitowiecki na podstawie pracy „Naprawa pieniądza włoskiego”. Aktu doktoryzacji dokonał w obecności J. M. Rektora i dziekana prof. Lisowskiego p. prof. dr. Edward Taylor. Asystował uroczystości poczet sztandarowy korporacji „Corona”, której p. Zdzitowiecki jest filistrem.

Wielka rada faszystowska

Rzym, 13. 6. (PAT). Ubiegłej nocy wielka rada faszystowska odbyła ostatnie posiedzenie sesji wiosennej.

Minister kolonii wyraził Mussoliniemu wdzięczność za zawarcie paktu. Wielka rada rozpatrywała następnie sprawę przypadającą 15. bm. spłaty części długów wojennych wobec Stanów Zjednoczonych. Decyzja zakomunikowana będzie we właściwym czasie.

W zakończeniu posiedzenia Mussolini wygłosił dłuższe przemówienie, poruszając szereg zagadnień międzynarodowych i niektóre sprawy, związane z polityką wewnętrzną.

Do nabycia we wszystkich aptekach.

ng 10 216

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Ks. Prymas poświęca drukarnię Seminarjum Zagranicznego

J. E. ks. kardynał Hlond, założyciel Seminarjum Zagranicznego, bawił w dniu 4 czerwca r. w Potulicach. Przy tej sposobności poświęcił drukarnię zainstalowaną w gmachu Seminarjum.

„Niech łaska Boża spocznie na każdym słowie, które drukarz potulicki wysyłać będzie w kraj polski i na świat cały. Niechaj Duch św. daje pisarzom natchnienie, a słowom drukowanym skuteczność Bożą dla dobra polskiej rzeszy wychodźczej” — oto gorące życzenie, które popłynęło z ust Dostojnego Protektora polskiego wychodźstwa.

Ks. Prymas z zadowoleniem oglądał „Głos Seminarjum Zagra-

nicznego”, który tego dnia opuścił potulickie tłoki drukarskie. Jest to czasopismo poświęcone duszpasterstwu polskiemu na wychodźstwie oraz sprawie Seminarjum Zagr. Wypełni ono lukę w szeregu pism, poświęconych sprawie naszej emigracji. Przynosi wieści z frontu wychodźczego. Przemawia przez usta kapłanów, weteranów sprawy Chrystusowej, którzy w pierwszym okopie bój toczą o duszę wychodźcy. Wszelkie ważniejsze wydarzenia, uroczystości, oryginalne korespondencje z wychodźstwa, wszystko, co polskie i katolickie znajduje swój wyraz na łamach „Głosu”.

Z Poznania na Huculszczyznę

W dniach od 15—18 czerwca b. r. odbędzie się na terenie Beskidów Wschodnich w dolinie Prutu i Czeremoszu wielka impreza regionalna p. t. „Święto Huculszczyzny”. Impreza ta posiadać będzie nietylko doniosły charakter propagandowy lecz również ma przyczynić się wydatnie do poprawy materialnej głodującej dziś ludności Huculszczyzny.

W dolinach Prutu i Czeremoszu czekają turystów liczne niespodzianki, które dadzą wierny obraz oryginalnego huculskiego folkloru. Z każdej miejscowości będą organizowane wycieczki górskie, prowadzone przez miejscowych przewodników-huculów.

Ceny wyżywienia i mieszkanie w pensjonatach na szlaku turystycznym Nadworna - Woronieńka wahają się od 3 zł 20 gr — 5 zł dziennie. We wszystkich miejscowościach Huculszczyzny zorganizowane zostały komi-

tety lokalne, które w okresie Święta Huculszczyzny gorliwie będą opiekować się uczestnikami wycieczek.

Z Poznania na Huculszczyznę przez Kraków, Lwów, Stanisławów wyruszy pociąg popularny w dn. 14 b. m. o godzinie 22.40. Powrót do Poznania dn. 19 b. m. około godz. 13.00. Cena biletu kl. III z Poznania i z powrotem do najdalszego zakątka, Woronieńki wynosi 28 zł 20 gr.

Informacyj w powyższej sprawie udzielają oraz sprzedają bilety wcześniej w Poznaniu P. B. P. „Orbis”, Wagons-Lits-Cook, oraz kasy biletowe na dworcu głównym, na prowincji kasy biletowe.

Bilety będą sprzedawane tylko do dn. 13 b. m. do godz. 19.00. Szczegółowy rozkład jazdy oraz dalsze uzupełnienia, dyrekcja poda w następnych komunikatach.

Pościg za włamywaczami w Starołęce

Policja ujęła dwóch znanych przestępców

Ubiegłej nocy ks. dr. Gładysz, proboszcz na Starołęce, zbudzony został natarciem ujadaniem psa. Ponieważ nasunęły mu się podejrzenia, iż pies zwęszył złodziei, zawiadomił telefonicznie komisariat policyjny. Przybyła na miejsce policja napotkała istotnie złodziei, zakradających się do ogrodu. Obaj złoczyńcy poczęli na widok policji uciekać, jednak po dłuższym pościgu ujęto ich. Włamywaczami okazali się bracia Dawidzińscy ze Starołęki, ul. św. Antoniego 14. Ode-

brano im nożyce do przecinania płotów i worek przygotowany do zabrania lupki złodziejskiej. Obaj są znanymi przestępcami i niedawno temu do spółki z kilku innymi dopuścili się wielkiej kradzieży w spichlerzach Państw. Zakładów Żywnościowych w Starołęce. Należy podkreślić pełną sprawność policji z posterunku w Starołęce, która w kilka minut po wystaniu już zjawiała się na miejscu i unieszkodliwiła dwóch znanych przestępców. (kl.)

400 dokształconych pracowników

W Publicznej Szkole Dokształcającej Zawodowej w Poznaniu odbywały się w obecności członków rady pedagogicznej i przedstawicieli komisji egzaminacyjnych przy Izbie Rzemieślniczej oraz korporacji poszczególnych zawodów egzaminy końcowe. Egzamin zdało 406 uczniów, a mianowicie w wydziale budowlanym 51, w wydziale zawodów metalowych budowy maszyn 104, w wydziale zawodów metalowych mechaników, blacharzy i instalatorów 44, w wydziale spożywczym, przyodzieżowym i fryzjerskim 136, w wydziale zdobniczym 71.

Posel szwedzki w Poznaniu

Staraniem Stow. Polsko-Szwedzkiego odbyła się w poniedziałek z okazji 75-iej rocznicy urodzin a 25-iej rocznicy panowania króla szwedzkiego Gustawa V uroczysta akademja w sali bazarowej. Akademję zagał prezes Stowarzyszenia Polsko-Szwedzkiego p. Müller, poczem prof. Böhm wygłosił odczyt p. t. „Szwedzka rodzina królewska na tle historii szwedzkiej”. Dalszy ciąg programu akademji wypełniły produkcje artystyczne.

Na akademji byli obecni przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych. Akademję zaszczylił swą obecnością poseł szwedzki w Warszawie p. Henning, który przybył w tym celu do Poznania.

10-ciolecie „Gędźby”

Koło Śpiewu „Gędźba” na Winiarach obchodziło w niedzielę 10-lecie

skiego na Główniej (dyr. p. Fel. Ruciński) wręczyło batutę dyrygentowi koła śpiewu w Skórzewie p. Weisgaerberowi. Przyjęto to z pełnym uznaniem, gdyż w przeszłorocznych zawodach okręgowych, jak i podczas niedzielnych zawodów rocznicowych koło w Skórzewie rywalizowało z przeszłorocznym mistrzem okręgu kołem śpiewu na Główniej. Publiczność nagrodziła ten niespotykany akt wyróżnienia przeciwnika burzliwymi oklaskami. — Świadczy to również o poprawnych stosunkach między dyrygentami, którzy jakkolwiek z sobą rywalizują, wyrażają sobie wzajemnie w ten sposób uznanie. (kl.)

KALENDARZYK

Wtorek, 13 czerwca 1933.

Słońce: wschód 3,29; — zachód 20,15; — długość dnia 16 godz. 46 min.

Księżyc: wschód 23,49; — zachód 9,47; — przed ostatnią kwadrą.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka 18 st. C., pogodnie, wiatr południowo-zachodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 750 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa 24 st. C., najniższa 11 st. C.

Poziom wody w Warcie według notowań Państwowego Zarządu Wodnego: Dziś — 0,28 m.

Kal. rzek.: Antoni z Padwy; jutro Bazyli Wielki.

Kal. słow.: Chotimir; jutro Przedzimil.

KRONIKA KOSCIELNA

— **Sodalija Pań Nauczycielek w Poznaniu.** Rekolekcje dla pań nauczycielek rozpoczynają się w czwartek, 15 bm. o godzinie 18 w kaplicy sodalicyjnej przy kościele OO. Jezuitów.

OSOBISTE

— **Srebrne gody.** Dnia 14 bm. obchodzi urzędnik wojewódzki, p. Michał Kusielczak wraz z swą małżonką Martą z domu Rakowską srebrny jubileusz małżeński.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Polskie Tow. Chemiczne.** Zebranie odbędzie się 16 bm. o godz. 19 w sali wykładowej Zakładu Chemii Farmaceutycznej w Gmachu Chemii, ul. Grunwaldzka 14. Na porządku obrad wykłady: 1) dr. K. Kalinowski: „Wpływ grup metylowej, etylowej i fenolowej na przebieg asocjacji w pochodnych, kwasu salicylowego” i dr. Z. Kapuściński: „Równowaga termiczna w układach dwu- i trójskładnikowych wielonitrozwiązków”.

— **Koło Inżynierów Mierniczych i Mierzających.** W środę, 14 bm. o godz. 19 odbędzie się w Okręgowym Urzędzie Ziemi, pokój 41 (biblioteka) ogólne zebranie członków naszego Koła. Na porządku obrad referaty pp. inż. Latinka i Szuszkiewicz oraz dyskusja.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Do oficerów rez.** Koło poznańskie Związku Oficerów Rez. nadsyła nam następujące pismo z prośbą o umieszczenie: Do P. T. członków Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej i oficerów armji czynnej. Koło Związku Oficerów Rezerwy w Zakopanem zorganizowało w Zakopanem, jako stolicy turystyki i sportu zimowego Polski, Sekcję Turystyczno-Sportową w lokalu Koła w willi „Jutrzenka” w Parku Miejskim. Sekcja ta, mając na uwadze cele Związku, podjęła się zorganizowania dla członków Z. O. R. oficerów armji czynnej i ich rodzin bezpłatnie: 1) wycieczek turystycznych w Tatry Polskie i Czeskosłowackie, oraz okolice, 2) gier sportowych, 3) wycieczek narciarskich, jazdy na łyżwach itp., 4) kursów narciarskich. Ponadto udziela Sekcja Turystyczno-Sportowa informacji, ewentualnie organizuje w zakresie życia towarzyskiego partje bridge'a, szachów itp.

— **Ulgi podatkowe dla właścicieli pensjonatów na wsi.** Izba Skarbowa komunikuje: Min. skarbu zezwoliła na prowadzenie w r. 1933 bez składania indywidualnych podań pensjonatów, utrzymywanych przez właścicieli gospodarstw rolnych w swoich gospodarstwach na podstawie półrocznych świadectw przemysłowych IV kategorii handlowej z ważnością do 6 miesięcy po ich wydaniu oraz zwalnia te pensjonaty od podatku przemysłowego od obrotu za r. 1933, o ile ilość wy-

KRONIKA TOWARZYSKA

Ostrów. (Z groniki towarzyskiej). W dniu 8 czerwca br. odbył się przed cudownym obrazem na Jasnej Górze w Częstochowie ślub p. Janiny Zamysłowskiej z Ostrowa z p. Dr. med. Walentym Radkiem z Ostrowa. Aktu ślubnego dokonał brat pani młodej ks. prob. Zamysłowski z Ostrowa. W miejsce zawiadomienia o ślubie złożyli nowożeńcy pewną kwotę na tutejszy Przytułek dla Starców. Młodej Parze Szczęść Boże! dg 3750

najmowanych pokoiów nie przekracza dwunastu. — Ulga ta dotyczy wyłącznie pensjonatów, utrzymywanych przez właścicieli gospodarstw rolnych poza obrębem gmin miejskich oraz miejscowości klimatycznych i leczniczych.

— **Sodalija Kupców w Poznaniu** bierze udział: 1) W procesji Tumskiej w czwartek, dnia 15 bm. — Zbiórka przy kościele N. M. Panny o godz. 8.30. 2) W procesji Farnej w niedzielę, dnia 18 bm. Zbiórka przy bramie wojewódzkiej o godzinie 8.30. 3) W procesji Sw.-Marcinińskiej w poniedziałek, dnia 19 bm. — Zbiórka przy wejściu do Biblioteki Sodalicyjnej, św. Marcin 69 o godz. 17.30. Upraszamy o liczny udział członków i założenie rygrafów.

— **Premja Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych.** Premja dla członków na rok 1933 jest litografia prof. L. Wyczółkowskiego, przedstawiająca wnętrze lasu Tu z swem zgłoszeniem do Tow. „Pielgrzym” w Poznaniu, ul. św. Józefa 5. Pielgrzymka zwiedzi po drodze Lisieux, Paryż (2 dni) i Antwerpję.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Samodziały wileńskie i materiały leszczkowskie.** W Poznaniu przy ulicy Fredry 6 (wejście z W. Jana III, nr. 9) został w tych dniach otwarty oddział Bazaru Wileńskiego, w którym wystawione są na sprzedaż znane i cenione samodziały wileńskie, szczególnie wszelkiego rodzaju płótna lniane. Wyroby te znajdują zastosowanie na rozmaity sposób i są dziś bardzo modne, a co najważniejsze, lepsze i tańsze, aniżeli zagraniczne. Warto się o tem przekonać.

Również notujemy z zadowoleniem fakt powstania w mieście naszym miejsca sprzedaży wyrobów fabryki sukna, koców i konfekcji maj. Leszczków w Małopolsce, którego właścicielem jest p. Rocholski. Premję otrzymają tylko ci członkowie, którzy uiszcili składkę za rok bieżący. — Koszty wydawnictwa tego pokryto Tow. Przyj. Sztuk Pięknych z funduszu Witke-Jeżewskiego, plansze zaś wykonano w znanych zakładach graficznych „Poradnika Gospodarskiego” pod kierownictwem p. Jana Kuglina. Premję mogą członkowie Tow. odbierać bezpłatnie w sekretariacie przy pl. Wolności 18, tamże przyjmują się jeszcze zaległe składki w kwocie 15 zł na rok.

— **W sprawie pielgrzymki do Lourdes** na uroczystość 75-letniego jubileuszu objawienia Matki Boskiej w Lourdes przypominamy, iż pielgrzymka ta wyrusza z Gdyni 29 lipca na statku „Kościszko”. Wszystkim, którzy do tej pory swego zgłoszenia na udział w pielgrzymce nie oddali, przypominamy, iż lista zgłoszeń na udział w pielgrzymce do Lourdes jest otwarta tylko jeszcze do 15 bm. Komu zatem zależy na pielgrzymce do cudownego miejsca objawienia Matki Boskiej, niechaj spieszy w ostatnich dniach man Zuruwski. Sprzedaży podjęła się znana firma artykułów męskich Czesław Kwiatkowski przy ul. Gwarnej. Materiały leszczkowskie, o czym mieliśmy sposobność się przekonać, nie ustępują bynajmniej angielskim co do jakości i wytwornych deseni. Przytem są one tańsze i sporządzone z najlepszej wełny krajowej. Zakłady leszczkowskie przejęły tradycje znanych wyrobów sławuckich, zatrudniając zresztą u siebie cały szereg b. majstrów z tej ongiś tak cenionej placówki przemysłowej. Wymienionym dwu nowym składnikom polskim „Szczęść Boże!”

KRONIKA WYPADKÓW

— **Pożary.** Na ul. Półwiejskiej 22 wybuchł ogień z powodu nagłego zwarcia przewodu elektrycznego. — Na Chwałiszewie 33 w kuchni mistrza rzeźnickiego p. Władysława Tomczyka wybuchł ogień i groził szybkiem rozszerzeniem wskutek wielkiej ilości nagromadzonego tłuszczu. W obu wypadkach miejska straż pożarna ogień stłumiła. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— **Kradzież z włamaniem.** Przy ul. 3 Maja, 2 niewyśledzeni dotychczas zło-

KRATKI SADOWE

Zasądzenie działacza komunistycznego

W dniu wczorajszym toczyła się przed sądem okręgowym, pod przewodnictwem wiceprezesa Sosińskiego, rozprawa przeciwko ostatniemu filarowi Polskiej Partji Komunistycznej w Poznaniu, Władysławowi Krawczykowski. Oskarżony należał do słynnej paczki Grabowskiego, Haymanówny, Goldsteina itd. i zajmował stanowię-

sko sekretarza komitetu dzielnicowego.

Akt oskarżenia zarzucał mu rozrzucanie ulotek i rozlepianie transparentów o treści antypaństwowej.

Sąd po przesłuchaniu świadków skazał go na 2 lata więzienia zaliczeniem aresztu śledczego. Oskarżony zapowiedział apelację.

czyńcy włamali się do składu p. Stanisława Matuszaka i zabrali różne czasopisma wartości około 50 zł. (kl.)

— * **Niewyjaśnione zaginięcie.** W dniu 6 bm. oddaliła się z domu 18-letnia Maria Dekówna, P. Czesława Tarnowska (Grobła 27 a) wszczęła poszukiwania zaginionej przy pomocy policji. (kl.)

— * **Tajemnicze zaginięcie kobiety.** W dniu 3 bm. zaginęła 50-letnia Marja Jajorowa, zamieszkała u swej siostry p. Antoniny Ślusarkowej przy ul. Wyspiańskiego 8 m. 6. Wszelkie poszukiwania, prowadzone przez p. Ślusarkową, jak i również policję, pozostały dotychczas bez wyniku. Zaginiona ubrana była w beżową spódniczkę, czarny kapelusz z czerwoną szpilką, czarne półkrótkie trzewiki na paseczku i czarne pończochy. Zaniepokojona bardzo tajemniczym zaginięciem p. Ślusarkowa prosi za pośrednictwem naszego pisma o ewentl. doniesienie, skierowane na jej ręce lub też policji, o losach zaginionej. (kl.)

Z Poznańskiego

— * **GNIEZNO.** (Dwie rewje). Przyjeżdża do naszego miasta świetna rewja artystów Komedji Muzycznej z Poznania i dn. 16 i 17 bm. grać będzie na sali kina „Słońce“ dwie wspaniałe rewje pod tyt. „Śmiech to radość życia“ i „Wyjeżdżamy na urlopy“. Nazwiska takich asów jak pp. Fontanówna, Nochowicz, Folański, Szczerbowski, Iwański mówią same za siebie. Na obydwie rewje połowa biletów już jest wyprzedana, powodzenie więc zapewnione.

— * **INOWROCŁAW.** (Teatr). Na niedzielę, 18 i poniedziałek 19 bm. zapowiedziano tu gościnny występ rewji artystów Komedji Muzycznej z dwoma programami p. t. „Śmiech to radość życia“ i „Wyjeżdżamy na urlopy“. W rolach głównych wystąpią znani dobrze pp. Fontanówna, Nochowiczówna, Folański, Szczerbowski, Iwański i in. Zapowiedź występu świetnej rewji wzbudziła w mieście duże zainteresowanie.

— * **KOŚCIAN.** (Wystawa robót ręcznych). Tutejsza szkoła powszechna żeńska urządziła w czasie od 3—8 bm. wystawę robót ręcznych, która wzbudziła wielkie zainteresowanie. Czysty dochód przeznaczono na pokrycie pielgrzymki do Częstochowy oraz wycieczkę krajoznawczą.

— (Wynik kwesty). Tutejszy Polski Czerwony Krzyż urządził na cele ratownicze kwestę uliczną, która przyniosła 235,75 zł.

— (Z życia harcerzy). W dniu 11 bm. urządziła tutejsza Komenda Hufca Harcerskiego „Dzień Harcerza“, na który zjechało się kilkadziesiąt drużyn z bliskiej i dalszej okolicy.

— (Osobiste). P. Zdzisław Kozłowski z Kościana zdobył na Uniwersytecie Poznańskim dyplom lekarza wszech nauk lek.; a p. Julian Kuzdowicz, poprzednio zamieszkały w Sierakowie, pow. Kościan, złożył egzamin sędziowski.

— (Wystawa robót ręcznych). Kółko Włociańskie w Racocie urządziło 3-tygodniowy kurs kroju i szycia, który zakończono wspaniałą wystawą.

— (Z Bractwa Kurkowego). Tegorocznym królem kurkowym został p. Józef Jurga, I rycerzem p. Lucjan Hubert, II rycerzem p. Jan Szyfter. (mk.)

— * **OSTRÓW.** (Koncert). Tow. muzyczne „Moniuszko“ wespół z orkiestrą symfoniczną 60 p. p. wystąpiło z publicznym koncertem. Chórem dyryguje obecnie p. por. Paszke. Program i wykonanie stało na wysokim poziomie. Jako solistka wystąpiła z śpiewem p. Szczodrowska.

— (Nieznajoma). Policja zatrzymała nocą w ul. Kolejowej pewną dziewczynkę lat 7—9, ciemną szatynkę, wzrostu około 1,30 mtr., dobrze odżywną i ubraną. — Nazwiska nie można stwierdzić, bo dziewczynka na pytania nie odpowiada i robi wrażenie upośledzonej. Umieszczono ją w tutejszym sierocińcu.

— (Z P. C. K.). Tegoroczny „Tydzień Pol. Czerwonego Krzyża“ ograniczono u nas do kwesty, przedstawień w kinach, dancingu, koncertu orkiestry 60 p. p. oraz solistów w auli gimn. żeńskiego i do wer-

Święto dzieci.

W tych dniach odbyło się poświęcenie sztandaru Stowarzyszenia Dzieciątka Jezus, parafji wojskowej w Poznaniu. Na zdjęciu widzimy zgromadzoną dziatwę na tle nowego sztandaru.

bowania członków po okolicznych wioskach. (n.)

— * **PUSZCZYKOWO.** (Poświęcenie sztandaru S. M. P.). S. M. P. żeńskie obchodziło uroczystość, poświęcenia sztandaru. Po uroczystej sumie odbyła się w sali „Silva“ podniosła akademja, a wieczorem dalsza część uroczystości. Wykonano śpiewy i deklamacje oraz przedstawienie.

— * **SKOKI.** (Z rady miejskiej). Dnia 9 bm. odbyło się posiedzenie rady miejskiej, na którym uchwalono wycofać wniosek o pożyczkę z Funduszu Pracy na rozbudowę szkoły powszechnej. Natomiast uchwalono starać się o pożyczkę na rozbudowę miast z Banku Gospodarstwa Krajowego w sumie 10 tys. zł. Szkoła powszechna ma obecnie 460 dzieci, a na nowy rok szkolny będzie ich 530. Herb miasta z roku 1376 uchwalono zachować bez zmiany. Ożywiona była bardzo sprawa umieszczenia w szkole miejscowej kolonii dzieci z Poznania na letnich wakacjach. Rada szkolna uchwaliła kolonji nie przyjąć, jednakże dzięki zabiegom Tow. Przemysłowców i członka magistratu p. Kiełczewskiego, rada miejska uchwaliła tę unieważniła i oddała budynek szkoły powszechnej na pierwsze 6 tygodni do dyspozycji kolonji za opłatą 50 zł.

— * **STĘSZEW.** (S. M. P.). Młode Polki w Stęszewie po rocznej pracy poświęcały swój sztandar. Po mszy św. patron ks. prob. Stachowiak uroczystie poświęcił nowy sztandar. Następnie uformował się długi pochód, który przeszedł ulicami Stęszewa i podążył na salę obrad. Akademje zagał ks. patron Stachowiak, okolicznościowy referat wygłosiła prezeska okręgu p. Koperska. Akademje zakończono odśpiewaniem pieśni „Hej do apelu“.

— * **ŚMIGIEL.** (Z Bractwa Kurkowego). Tegorocznym królem kurkowym został burmistrz p. Pioch, I rycerzem p. Roman Bremborowicz, a II rycerzem p. Ignacy Cieśla. Podczas proklamacji króla kurkowego i rycerzy został udekorowany medalem zasługi i mianowany członkiem honorowym Bractwa długoletni członek, p. Franciszek Pawlak. (mk.)

— * **SWARZĘDZ.** (Z Bractwa Kurkowego). Królem kurkowym na rok 1933 został p. Stanisław Kurczewski, I rycerzem p. Majchrzak, II rycerzem p. Gajewski.

Z Kaliskiego

— * **KALISZ.** (Tajemnicze zniknięcie dyrektora gimnazjum). Od kilku dni jest nieobecny w Kaliszu dyrektor seminarjum żeńskiego w Kaliszu, p. O. Handiak, który jakoby miał zniknąć w tajemniczych okolicznościach. Mówią w związku z tem

o jakichś brakach pieniędzy w kasie szkolnej. Zagadkowa ta sprawa wywołała w Kaliszu zrozumiałe poruszenie.

— * **KONIN.** (Komisja z Łodzi). Od 7 bm. bawi u nas komisja rewizyjna z urzędu wojewódzkiego z Łodzi, która bada celowość gospodarki samorządowej powiatowego związku komunalnego.

Mieszkańcy powiatu konińskiego ciekawi są wyniku tej lustracji z uwagi na gospodarkę samorządową, między innymi na wielką ilość samochodów, posiadanych przez wydział powiatowy, bo są ich aż cztery, które jeżdżą się w prawo i w lewo, i to bardzo często w sprawach wcale nie urzędowych, jak n. p. odwiezienie prezesa B. B., Jedyńskiego, z Konina do Rychwała.

Zaznaczyć należy, że prezes B. B. p. J. jest kierownikiem szkoły powszechnej w Rychwale, a całemi dniami „urzęduje“ w Koninie, bardzo często późno dopiero ponoc jedzie do Rychwała samochodem wydziału powiatowego, o czem komisja jest prawdopodobnie dobrze poinformowana.

Wgóle co do gospodarki samorządowej (w związku z przeniesieniem powiatu stupeckiego) pozostanie wiele do życzenia. (fr)

— * **ŚLUPCA.** (Pożar). Dnia 3 bm. na posesji p. F. Domańskiego powstał z nieświadomej przyczyny pożar. Spłonęła stodoła i do niej przybudowana szopa, wartości 3000 zł. Ogień nie oszczędził biednego bezrobotnego Sypniewskiego, który w szopie utrzymywał dwie kozy i które się spaliły. W gaszeniu ognia udział brała miejscowa straż pożarna.

— (Przedstawienie.) Tow. gimn. „Sokol“ pod dyktando p. Lipkowskiego odegrało w dniu 4 bm. na własnej sali dwie

sztuki: „Posiew wolności“ i „Przybłęda“. Publiczność przybyła licznie i oklaskiwała amatorów gorąco.

— * **ZAGÓRÓW.** (Niepoprawni złodzieje). Postrachem dla ludności tutejszego miasta i okolicy była banda złodziei, na której czele stał Roman Świerczyński, zamieszkały w Zagórowie. Kradli oni świnie, owce, kury i inne rzeczy, za co w tych dniach odpowiadali przed sądem grodzkim w Słupcy, do którego okuci w kajdany sprowadzeni zostali z więzienia z Konina, gdzie odsiadują karę za dawne kradzieże. Zostali skazani: R. Świerczyński na 2 lata więzienia, Mikołaj Świerczyński na dwa i pół roku, Stefan Świerczyński na pół roku, Leon Dryjer i Jan Łaszczynski po roku i Wł. Łaszczynska, Stan. Zajączkowski i Konst. Iwaczenko po pół roku więzienia każdy. (sm.)

Ś. P. LUDWIKA KOWALSKA

Dziś po nabożeństwie w kaplicy Przemienienia Pańskiego odprowadzono na miejsce wiecznego spoczynku na starym cmentarzu Święto-marcińskim przy ulicy Towarowej zwłoki znanej obywatelki poznańskiej śp. Ludwika z Sołtyśkich Kowalskiej. Tłumny udział obywatelstwa naszego miasta w pogrzebie był wyrazem uznania i czci, jakiej doznała śp. Zmarła. Była wdową po zmarłym w 1920 r. śp. Michale Kowalskim, właścicielu kamienicy przy Al. Marcinkowskiego 17a, który prowadził tu przez wiele dziesiątek lat piekarnię. Praca społeczna i narodowa, jakiej oddawała się wspólnie z mężem, pozostała dla niej nadal polem ofiarnych i bezinteresownych wysiłków. Prawa Polka i katoliczka była gorliwą członkinią „Caritasu“, Stow. Pań św. Wincentego à Paulo w parafji św. Marcina, pracowała w Tow. Ogródków Dziecięcych „Warta“. Czynna do ostatniej chwili zmarła po krótkiej chorobie w wieku 61 lat. (kl.)

KRONIKA BYDGOSKA

— **Nocna służba aptek** do 15 bm. apteki pod Aniołem, przy Pl. Teatralnym i p. Tarasiewicz.

— **Czyje rowery?** W komisariacie 11 P. P. przy ul. Wileńskiej znajduje się kilka rowerów, pochodzących niewątpliwie z kradzieży. Poszkodowani zgłosić się mogą w celu rozpoznania swej własności.

— **Zderzenie motocykla z rowerem.** W poniedziałek, 12 bm. w godzinach południowych zaszedł tu wypadek zderzenia się motocyklisty z rowerzystą, przy wylocie ul. Konarskiego na Jagiellońską. Rower został doszczętnie potrzaskany, a rowerzysta doznał lekkich obrażeń, przyczem upadając na ziemię podarł sobie zupełnie i tak już biedne ubranie. Publiczność przyjęła groźną postawę wobec motocyklisty, który ponosi winę za spowodowanie zderzenia, gdyż jechał za szybko. Sprawą zajęła się policja.

— **Kradzieże.** P. Wojciechowskiej Helenie, zamieszkałej przy ul. Jagiellońskiej 4, skradł nieznaną złodziej branzoletkę, wartości 150 zł, p. Jalkowskiemu Alfonsowi — ubranie, parę trzewików i parę spodni roboczych; p. Janasównie Janinie, przy ul. Szczecińskiej 6, skradła niejaka A. J. z walizki ubranie damskie, bieliznę i 80 zł gotówki; Sadekowskiej Leokadii — suknie, bluzki i inne rzeczy, wartości 240 zł. P. Flakowski Antoni, restaurator, zamieszkały przy ul. Grunwaldzkiej 73, zgłosił kradzież poprutej sukni, brązowej teki, butelki likieru, 2 butelek wina i 5 kartonów cukierków, ogólnej wartości 200 zł. Pp. Kolano Stanisław i Dąbka Telesfor, zam. przy ul. Poznańskiej 22, zgłosili kradzież ubrań, wartości 200 zł.

— **Brutalny szofer pobił rolnika.** Pieszak Piotr, zamieszkały przy ul. Fordońskiej 126, jechał jednokonnym wozem, na którym miał 1100 kg. kartofli. Trzymał się wbrew przepisom lewej strony jezdni, celem ulżenia koniowi. Z przeciwnego kierunku nadjechał samochód osobowy P. Z. 46752, który dawał sygnały, aby P. zjechał na prawą stronę. Gdy jednak tego nie uczynił, samochód się zatrzymał, szofer podbiegł do Pieszaka i uderzył go dwa razy w głowę. Przy drugim uderzeniu P. stracił równowagę i dostał się lewą nogą pod koło wo-

zu, który mu przejechał przez stopę, łamiąc nogę powyżej kostki, a gdy P. upadł złamał sobie prawą rękę. W samochodzie znajdowało się jeszcze dwóch pasażerów, którzy mieli więcej litości i na krzyki i jęki Pieszaka zabrali go do samochodu i zawieźli do domu, skąd następnie samochodem pogotowia ratunkowego odwieziono nieszcześliwą ofiarę krewkiego szofera do Szpitala Miejskiego. — Policja zajęła się sprawą.

— **Popisy chórów szkolnych.** Tradycyjnym zwyczajem na zakończenie roku szkolnego odbywa się w Bydgoszczy konkurs chórów szkół powszechnych. Jeszcze kilka lat temu konkursy te cieszyły się wielkim zainteresowaniem społeczeństwa, obecnie zainteresowanie to znikła, co ma uzasadnienie w tem, że władze szkolne coraz mniej przywiązują wagi do szkolenia dzieci śpiewu. Jak slychać tegoroczny konkurs ma być już ostatnią śpiewaczą imprezą konkursową dla dzieci szkół powszechnych. W roku bież. konkurs odbył się w wielkiej sali „Strzelnicy“ w poniedziałek 12 bm. Wzięło w nim udział 20 szkół podmiejskich.

Konkurs tegoroczny stał na wysokim poziomie, co jest zasługą dyrygentów, którzy wydobyli z młodzieży maksimum zamiłowania do śpiewu i tak mogli osiągnąć poważne rezultaty.

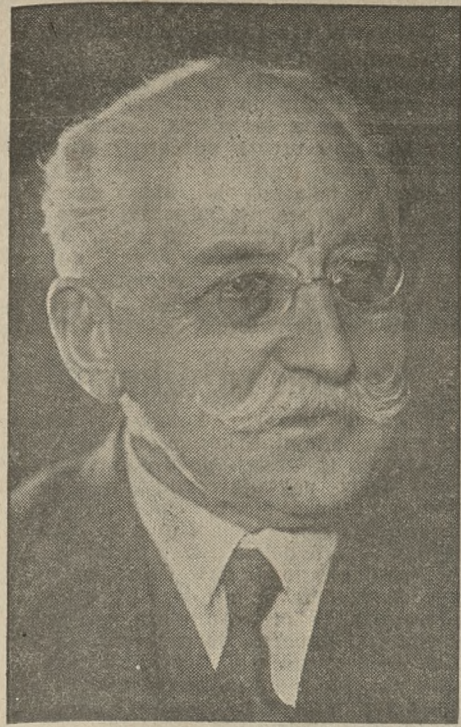
Jury w osobach prof. Z. G. Urbaniego, prof. Sobieskiego z Inowrocławia i prof. Maleckiego przyznały poszczególnym chóróm odpowiednie punkcje, w uwagach swoich podnosząc wysoki poziom konkursu. Publiczności było naogół mało.

— **Parowóz zbrzyzany krwią.** Na kolach parowozu pociągu nr. 612, zdążającego z Gdyni do Warszawy, zauważono plamy z krwi ludzkiej, oraz szczątki ciała. Wszczęte natychmiast poszukiwania wykazały, iż dalsze szczątki ciała znaleziono na odcinku Gdynia — Rumja. Denatem jest jakiś nieznaną mężczyzna, który w straszny sposób został zmasakrowany przez pociąg. Policja czyni energiczne poszukiwania nad ustaleniem tożsamości tajemniczego osobnika, oraz czy zachodzi tu nieszczęśliwy wypadek, czy też samobójstwo. (dt.)

„Warta“ — „Garbarnia 5:0.

W niedzielę odbyło się w Poznaniu spotkanie ligowe, między poznańską „Wartą“ a krakowską „Garbarnią“, zakończone wysokim zwycięstwem gospodarzy 5:0. Na zdjęciu moment pod bramką „Garbarni“. Bramkarz Gregorezyk wylapuje piłkę w niebezpiecznej sytuacji, podczas gdy Pazurek (G) usiłuje powstrzymać Nowackiego (W).

Jubileusz uczonego

Dr. Bronisław Dembiński, profesor Uniwersytetu Poznańskiego, święci 50-lecie doktoratu. Patrz artykuł prof. U. P. dr. K. Tymienieckiego w dzisiejszym Dziale Kultury i Sztuki.

Roczny bilans poznańskiej nauki

(Walne zebranie Towarzystwa Przyjaciół Nauk)

W ubiegłą sobotę w sali TPN o godzinie 18 odbyło się doroczne walne zebranie Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu. Zgromadzili się na niem licznie uczeni poznańscy, aby wysłuchać sprawozdania z pracy Zarządu tej reprezentacyjnej placówki naukowej za rok ubiegły. Zebranie zajął zasłużony prezes Towarzystwa, prof. dr. Bronisław Dembiński, witając licznie zgromadzonych członków. Na przewodniczącego zebrania zaproponował wybór JM. rektora Un. Pozn. prof. dr. S. Pawłowskiego, co zostało przyjęte przez akklamację. Na sekretarzy zebrania powołano prof. dr. M. Rudnickiego i prof. dr. Witkowskiego, na delegatów do podpisania protokołu prof. dr. Z. Lisowskiego i prof. dr. A. Skałkowskiego. Sprawozdanie z działalności Towarzystwa w r. 1932 wygłosił sekretarz generalny, prof. dr. Zygmunt Lisowski. Na wstępie poświęcił referent kilka serdecznych słów zmarłym w okresie sprawozdawczym członkom Towarzystwa. Zebrani uczcili ich pamięć i stojąc wysłuchali żalobnego wspomnienia.

Dzięki licznym wystąpieniom członków wspierających, którzy tłumaczą się niemożnością płacenia rocznej składki w sumie 10 złotych, ogólna ilość członków zmniejszyła się z liczby 513 w roku 1931 do 497.

Dochody Towarzystwa uległy w roku sprawozdawczym dalszemu zmniejszeniu. Zmniejszyły się znacznie subwencje: z ministerstwa otrzymano tylko 3 tysiące zł (zamiast otrzymywanych dawniej 20 tys.), ze starostwa krajowego — 1040 zł (zamiast dawnych 3 tys.). Zmniejszyły się również wpływy z nieruchomości Towarzystwa — suma zaległości w domu czynszowym stale się powiększa, a dom ten wymaga stałych inwestycji.

Mając mniejsze fundusze do rozporządzenia zredukowano liczbę wydawnictw do 64 arkuszy (w latach ubiegłych około 100 arkuszy). Druga połowa roku była pod tym względem pomyślniejsza, ponieważ wtedy zaczęły wpływać subwencje. Oprócz wydawnictw objętych sprawozdaniem drukowanym, są w przygotowaniu trzy poważne wydawnictwa: druk średniowiecznego tekstu, odnalezionego przez dr. Wierczyńskiego, monografia Parku w Ludwikowie oraz praca historyczna z początków dziejów Polski.

W roku sprawozdawczym, po 13 latach, otwarto Galerję Towarzystwa, wykorzystując na ten cel fundusz z zapisu hr. Mielżyńskiego. Z zapisu tego, wynoszącego 20 tys. dolarów, płatnego w 5 ratach, wpłynęła pierwsza rata w całości oraz 12 tys. złotych na poczet drugiej raty. Z powodu braku miejsca Galerja mieści się narazie w dwu salach na trzecim piętrze.

Biblioteka Towarzystwa funkcjonuje normalnie, choć w trudnych warunkach z powodu ciasnoty lokalu. Aby stworzyć dla niej lepsze warunki lokalowe trzeba będzie zdecydować się na przeniesienie jej zbiorów do Biblioteki Uniwersyteckiej, gdy do tamtej zostanie przybudowane skrzydło.

W dalszym ciągu zaznajomił p. generalny sekretarz zebranych z pracą naukową poszczególnych sekcji, których Towarzystwo posiada osiem oraz wydziałów teologicznego i lekarskiego. Wreszcie przedstawił szczegółowo wydawniczy plan Towarzystwa.

Nad sprawozdaniem wywiązała się dyskusja. Prof. Skałkowski poruszył sprawę Galerji, z której liczne obrazy o wartości historycznej nie są wystawione, i sprawę Biblioteki. Prof. Denizot interpelował w sprawie biuletynu w języku francuskim. Interpelantom odpowiadał sekretarz generalny, wyjaśniając, że o rozszerzeniu galerji nie może być mowy z powodu braku miejsca, a w sprawie wydawnictw, że pod tym względem możliwości Towarzystwa poprawiają się w ostatnim czasie.

W dalszym ciągu prof. Lisowski odczytał szczegółowe sprawozdanie kasowe. W dyskusji nad niem zabierali głos pp.: prof. Skałkowski, prof. Wojciechowski i prof. Peretiatkiewicz. Na zakończenie zabrał głos, prezes Towarzystwa, prof. Dembiński. Stwierdził, że jedyną drogą powiększenia funduszy Towarzystwa jest poparcie go przez społeczeństwo. Składka członka wspierającego jest niewielka — wynosi tylko dziesięć złotych rocznie. Gdyby wszyscy, komu bliski jest rozkwit nauki w stolicy Wielkopolski, zechcieli się swym udziałem do tego rozkwitu przyczynić, plony wydawnicze Towarzystwa Przyjaciół Nauk mogłyby być daleko obfitsze. Nawet w ciężkich czasach, jakie przeżywamy, apel do społeczeństwa powinien znaleźć szerokie echo.

Sprawozdanie komisji rewizyjnej wygłosił dyr. T. Filipowicz, stawiając na zakończenie wniosek o udzielenie zarządowi absolutorjum. Wniosek przyjęto jednomyślnie.

Po załatwieniu formalnej sprawy ustalenia składki (wpisowe 5 złotych, składka roczna 10 złotych) dokonano wyboru komisji rewizyjnej w składzie dyr. T. Filipowicz, dr. S. Krysiwicz, dyr. R. Ziolecki.

Na zakończenie zebrania prof. dr. A. Skałkowski wygłosił odczyt p. t. „O odsieczy wiedeńskiej”. (t. krasz.)

Z muzyki

Nauczycielstwo muzykuje

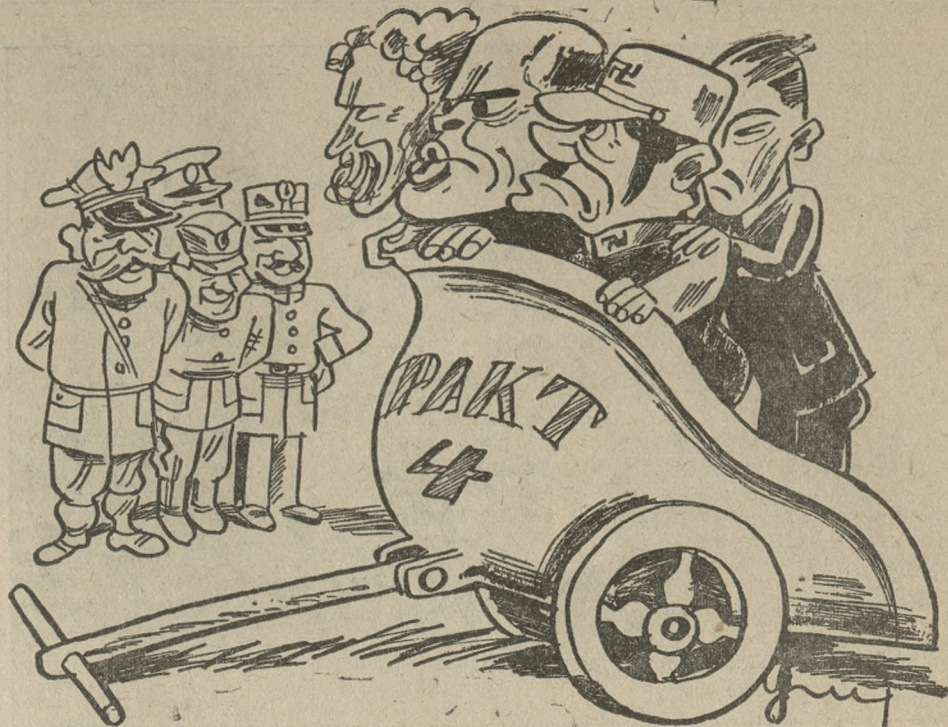
Niedawno w zamkniętym gronie dał się słyszeć po raz pierwszy miejscowy chór nauczycielski mieszany. Kierownik chóru p. Raczkowski postąpił moim zdaniem zbyt ostrożnie, urządzając występ tylko dla wtajemniczonych (dostałem się tam tylko podstępem), bo chór przedstawia się tak dodatnio, że można go było pokazać publicznie. Głosy kulturalne, ładnie brzmiące, dobrze się włąży; stosunek głosów kobiecych do męskich odpowiedni. Brak oczywiście zespołowi jeszcze zespiewania się.

Na tym punkcie gotowo jednak wszystko utknąć, bo, jak wiadomo dobrze zespiewanym chórem może być tylko ten, który wytrwale i regularnie pracuje, a wiadomo również, że wszystkie dotychczasowe próby stworzenia zespołu nauczycielskiego na poziomie rozbiły się właśnie o brak wytrwałości i regularności w pracy. Może ten pierwszy, tak pomyślny występ przekona nauczycielstwo do swej roli a członków zespołu zachęci do wytrwałej pracy. Mielibyśmy zatem w Poznaniu inteligentni chór mieszany, któryby nareszcie mógł przełamać obojętność, niechęć i opór sfer inteligencji do pracy zespołowej w chórze.

Na nauczycielstwie ciążył oddawna obowiązek stworzenia takiego chóru, teraz jest obowiązek podtrzymania go, bo przykład ten może podziałać zachęcająco i dalej.

Oprócz produkcji chóralskich, które wypadły doskonale były również występy solowe również z grona nauczycielskiego. Grał skrzypek (p. Zabeł), grał pianista (p. Broniewski), śpiewały solistki i solista (pp. Surzyńska, Barańska, Heising). Produkcje solistów nie były żadnymi popisami okolicznościowymi ale muzykowaniem poważnym a wykonawcy odpowiednio przygotowanymi i kształconymi fachowo muzykami. To wszystko odbiega już dosyć daleko od tego poziomu, jaki się zwykle naszemu nauczycielstwu w muzyce przypisywało, a jeśliby mogło rozwijać się w tym kierunku dalej, przyszłość przedstawiałaby się niewątpliwie obiecująco. Zachęta ze strony władz i życzliwe poparcie tych prób podziałałyby na nauczycielstwo pobudzająco.

W wieczorze brała udział również i orkiestra smyczkowa Poznańskiego Towarzystwa Oratoryjnego, która oprócz wykonania Concerto grosso Händla (h-moll) i marsza z serenady

Polska i Mała Ententa: Zobaczymy jak będziecie się czuli bez nas!

Karłowicza towarzyszyła chórowi do „Ave verum” Mozarta.

Chór dzieci krakowskich

Jakby na przekór życiu i losowi, w chwili burzenia zarysowującego się zaledwie dopiero konturów wychowania artystycznego w szkole ogólnokształcącej (od jesieni śpiew i rysunki przestają właściwie istnieć jako przedmiot szkolny), jesteśmy świadkami ożywienia życia muzycznego w szkołach ogólnokształcących. Ożywienie to świadczy, że dotychczasowa żmudna, trudna i tworząca sobie dopiero własne podstawy i metody praca muzyczna nie pozostała bez rezultatu zarówno w uczniu jak i nauczycielu. Nauczycielstwo zaczęło zbliżać się do poziomu, zaczęło rozumieć znaczenie przedmiotu i żywić zdrowe ambicje twórcze — uczniowie prowadzeni przez takich nauczycieli zaczęli cenić przedmiot i okazywać mu zainteresowanie, wyjawiające się w rezultatach przeciętnie b. dobrych, a obie strony zaczęły dostrzegać, że przedmiot ten nietylko narówni z innymi, ale niekiedy w większym jeszcze stopniu (szczególnie dla pewnych natur) jest narzędziem do kształtowania światopoglądu, urabiania charakteru, sposobu myślenia i stosunku do zjawisk.

W takiej chwili właśnie burzy się wszystko, co zdołano dotychczas zbudować — odrzuca się jako niepotrzebne i szkodliwe. Młodzież ma być wychowana w oschłości ścisłego rozumowania i trzeźwości nauk praktycznych — a prawda, jeszcze i sportu, który powinien być wymieniony na pierwszym miejscu. (Jeżeli mówię o „oschłości” metod ścisłego rozumowania, to mam na myśli przeciętne dziecko, wrażliwe na wszystko co je od wewnątrz porusza, a nie te, specjalne i wyjątkowe natury, dla których nauki ścisłe są same przez się poezją, liryzmem i etosem; to są jednostki wyjątkowe — przeciętne dziecko czuje się dobrze, kiedy na stawiany mu problem może reagować więcej uczuciem i intuicją niż rozumem).

Utoż protestem niejako przeciwko usuwaniu elementów artystycznych z pedagogii i wychowania — protestem żywym i szlachetnym był właśnie występ chóru dzieci krakowskich z ich kierownikiem p. Suwarą na czele. Zespół ten, złożony z wybranych chłopców ze wszystkich szkół powszechnych Krakowa ma b. wysokie ambicje zespołowe i świetną dyscyplinę. Śpiewa na cztery głosy rzeczy niekiedy dosyć trudne, starając się wydobyc z nich wszystko, co dla zespołu jest możliwe. Głosy wyjątkowo piękne — szczególnie pierwszy sopran i drugi alt, przechodzący już w tenor; drugi sopran i pierwszy alt miały z natury rzeczy, jako głosy wewnętrzne mniej blasku i charakterystycznego zabarwienia, do czego przyczyniało się również niewłaściwe, na przydechu oparte i płytkie śpiewanie samogłosek.

Wśród sopranów pierwszych wybiły dwa głosy solowe niezwyklej piękności. Szczególnie jeden z nich zdumiewał pięknem barwy, ciepłem, muzykalnością wrodzoną i naturalnym postawieniem głosu. Śpiew jego wywołał niesłychany entuzjazm na sali; chłopak musiał bisować i był długo oklaskiwany i wywoływany.

P. Suwara jest organizatorem i kierownikiem tego wyjątkowego w naszych warunkach zespołu. Z zawodu jest podobno matematykiem. Ze nie

jest fachowym muzykiem, to widać, ze sposobu prowadzenia zespołu i interpretacji śpiewanych rzeczy. Entuzjazm dla śpiewu chóralnego, intuicja muzyczna i energia organizatora są mu z powodzeniem pomocne tam, gdzie się zwykle żąda fachowości. Braki są niewielkie a przy małych retuszach dałyby się jeszcze bardziej usunąć w cień. — Chodziłoby w pierwszym rzędzie o kontrolowanie frazy i zaniechanie oddechu przed każdym taktem, co pociągało za sobą nawet przerywanie słów; drugim szczegółem byłby styl, zbyt wzorowany na manierach prowincjonalnych kółek śpiewaczych — nadmierne zwalnianie, raptowne przyspieszanie, „efektowne” zrywania i przerwy; trzecia rzecz, to repertuar, ale tu wina raczej kompozytora niż dyrygenta. Można by najwyżej dać niektórym autorom spokój.

Na występ przysła garstka ludzi. Nie było tych, których najbardziej ten występ powinien był interesować — nauczycielstwa.

Szersza publiczność nie wiedziała o koncercie z powodu skromnej reklamy. Za to wśród obecnych panował tak wielki entuzjazm, że wypełniał sobą pustkę całej sali.

ST. WIECHOWICZ.

Jutro koncert Wielkop. Szkoły Muzycznej

Na rzecz Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafji św. Marcina, które już niejedną lżę otarło w krytycznych chwilach, odbędzie się w środę dn. 14 czerwca o godz. 20 w sali koncertowej św. Marcina koncert, którego program wypełnią uczniowie Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej. W programie figurują m. i. utwory na dwa fortepiany Mozarta i Hollendera, koncert fortepjanowy St. Saensa, koncerty skrzypiec Mozarta i Bruchy, śpiew solowy i zespołowy i t.

Ponieważ bilety są bardzo tanie, bo po 50 gr, 75 gr i 1 zł, umożliwia się prawie każdemu złożenie ofiary na szlachetny cel: pomoc bliźniemu.

Wystawa akwarel p. t. „Gniezno”

W dniu wczorajszym o godz. 12, dokonał p. wojewoda poznański otwarcia wystawy motywów gnieźnieńskich art. malarza Włodzimierza Siwierskiego. Salę „Instytutu Mąkowskiego” wypełniła elita towarzystwa poznańskiego i gnieźnieńskiego, ze starostą gnieźnieńskim p. Suskim na czele, wyrażając się z uznaniem o pracach artysty. Ciekawe akwarele tchną urokiem i wdziękiem prastarych zabytków i krajobrazu gnieźnieńskiego.

Wystawa otwarta codziennie od 10 do 4. Wstęp 50 gr.

Czy wiecie, że...

— W zakładach dla chorych umysłowo w całej Czechosłowacji znajduje się 18 272 chorych obojga płci.

— W Filadelfji zmarł jeden z największych magnatów prasowych, Cyrus H. K. Curtis, właściciel największego tygodnika amerykańskiego — „Saturday Evening Post”.

— Profesor Piccard weźmie ze sobą przy nowym locie do stratosfery mikrofon oraz aparat nadawczy, który będą mu służyć do reportażu w ciągu całego trwania lotu.

Prof. dr. Gantkowski z wycieczką słuchaczy medycyny Uniw. Poznańskiego w Zdrojowisku Inowrocław.

Wielki wyścig pływacki o nagrodę „Oreodownika Wielkopolskiego“

Odbędzie się w niedzielę, dnia 18-go b. m. — Już dziś 30 zgłoszeń

Razem z ostatnimi ciepłymi dniami wzmógł się na Wąrcie ruch zawodników, trenujących do niedzielnego wyścigu „Międzymostowego“, rozpoczynającego się w samo południe przy moście Chwaliszewskim. Trasa biegu, prowadząca przez sam środek miasta, niewątpliwie wywoła zainteresowanie nietylko wśród zawodników, lecz również wśród szerokiego rzeszy publiczności. Oczekiwać tego należy tembardziej, że organizator wyścigu, T. S. „Unja“, zapowiada szereg uroczystości, przed biegiem i w przerwach. Zainteresowanie zawodników jest bardzo znaczne, czego dowodem liczba zgłoszonych już teraz 30 zawodników,

juniorów i zawodników, walczących o nagrodę „Oreodownika Wielkopolskiego“. Przypuszcza więc należy przekroczenia ubiegłorocznej cyfry 60 zgłoszeń, mimo wczesnego terminu biegu i późnego nastania ciepłych dni.

Dalsze zgłoszenia, za opłaceniem wpisowego w wysokości 50 gr przyjmujące sekretariat „Unji“: Orwat J., ul. Wrocławska 13 (skład tapet). Przypominamy przytem, że kolejność na startcie zależy od kolejności numeru startowego, wydawanego przy zgłoszeniu. By więc uniknąć dalszego miejsca, należy się zgłosić jeszcze dziś.

50 rocznica skroplenia powietrza

Zasługi polskich uczonych prof. Olszewskiego i prof. Wróblewskiego

Pomysł skraplania gazów należy do starych. „Jak świat“, liczy przeszło dwa tysiące lat. Już genialny kpiarz Lukjan z Samosaty (II wiek po Chr.) wyśmiewa go w jednej ze swych satyr. Dowód to, że ówczesni uczeni myśleli o tej sprawie, a może wykonywali próby. Minęły jednak setki lat, nim nauka o gazach i ich skraplaniu postąpiła naprzód.

Fizycy XVII wieku już wiedzą, że do skroplenia gazu potrzebne jest wysokie ciśnienie, a w wieku XVIII Lavoisier konstatuje, że koniecznym jest również odpowiednie ogrzanie gazu. Następcy Lavoisiera, opierając się na tych wskazaniach, dokonują przez obniżenie temperatury i wywarcie ciśnienia skroplenia amoniaku, chloru, arsenowodoru. Próbuja również skropić powietrze, jednak bezskutecznie. Zadania tego nie rozwiązał nawet genialny fizyk angielski Faraday, żyjący w pierwszej połowie XIX stulecia. Ulepszone aparaty, które jego poprzednicy skonstruowali, oraz skrapla szereg gazów, ale nie może dać sobie rady z sześciu gazami, wśród których znajduje się tlen i wodór.

W roku 1869 mamy do zanotowania nowy postęp w dziedzinie skraplania gazów. Uczni dochodzą do wniosku, że dla każdego z gazów istnieje t. zw. temperatura krytyczna. Do tej temperatury krytycznej trzeba osiągnąć, by dał się skropić. Naterer, fizyk wiedeński, nie podzielał tego poglądu i nie oziębiał gazów, które usiłował skropić, to też mimo zastosowania ciśnienia przekraczającego 3 tysiące atmosfery, nie uzyskał rezultatów. Zauważono równocześnie, że gaz rozprężający się nie ulega oziębieniu. Wykorzystuje to zjawisko prof. Caillietet (zmarły w r. 1913), podaje powietrze ciśnieniu jednego tysiąca atmosfer, a potem rozpręża je nagle, uzyskując krótkotrwałe skroplenie. Skroplenie sposobem prof. Caillieteta powietrze, zamienia się po ułamku sekundy z powrotem w gaz, tak, że nie można z nim poczynić żadnych obserwacji, ani doświadczeń. Poza tem ilość uzyskanego w ten sposób powietrza wynosiła zaledwie parę kropli.

Mimo, że całe doświadczenie dalekie było od doskonałości, Caillietet przystępuje do masowej produkcji swych aparatów. Jeden z nich zakupił w r. 1882 przebywający wówczas chwilowo w Paryżu prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Zygmunt Wróblewski i przywozi go do Krakowa. Tutaj wspólnie z prof. Karolem Olszewskim modyfikują aparat Caillieteta i w dniu 9 kwietnia 1883 r. uzyskują po raz pierwszy kilka centymetrów sześciennych

skroplonego powietrza. Świat naukowy uznaje prace krakowskich profesorów jako definitywne rozwiązanie problemu, uważając ich słuszenie za pierwszych „skraplaczy powietrza“.

W następnych latach prof. Olszewskiemu udaje się skraplać coraz to większe ilości powietrza, tak, że w r. 1889 uzyskuje on już 1/4 litra skroplonego gazu, który można przez pewien czas przechowywać i używać do doświadczeń. Pracuje on sam, gdyż towarzyszy jego, prof. Wróblewski, ginie w r. 1888 wskutek nieszczęśliwego wypadku.

W r. 1890 Anglicy i Niemcy opierają skraplanie gazów na nieco innych zasadach, które utrzymały się do naszych czasów. Prof. Olszewski, pracując dalej w tej dziedzinie, skropił oprócz powietrza szereg innych gazów, z którymi nie mógł sobie dać rady żaden z uczonych. Jak wielką była jego sława świadczy wymownie fakt, że uczeni angielscy, odkrywcy nowego gazu „argon“, przystali go do skroplenia krakowskiemu uczonemu. Olszewski zmarł w r. 1915. Ak.

Pajak — misterny budowniczy

Uczeni współcześni często zajmowali się studjami nad pajakami, a ostatnio został przeprowadzony szereg obserwacji w laboratorjach biologicznych Stanów Zjednoczonych nad zwyczajami i pracą liczących gatunków pajaków.

Niż, z której pajak wykonuje swą sieć, przy bliższym zbadaniu jej naukowem wykazuje właściwości wprost dla nas niezrozumiałe. Oto, umieszczona pod mikroskopem, nawet przy 2000-em powiększeniu przedstawia się zaledwie jak włos z końskiego ogona. Włos ludzki w tych samych warunkach przedstawiałby się jako słup, grubości 15 ctm. Stąd łatwo zrozumieć, jak niezwykle cechy te musi posiadać materiał pajeczny, skoro przy tak minimalnej grubości można z niej tkąć sieć o nadzwyczajnej wytrzymałości, zdolną, jak zobaczmy zaraz, omotać i unieruchomić stworzenie żywe, przewyższające znacznie wielkością samego pajaka.

Dyrektor nowojorskiego muzeum historii naturalnej stwierdził niejednokrotnie ataki pajaków na żaby, jaszczurki, a nawet nietoperze. Droga doświadczalna ustalono również znikanie małych rybek umieszczonych w akwarium razem z pajakiem. Jednym z ciekawszych epizodów życia tych żarłoków jest opis przewspaniałego uwięzienia węży wodnego przez pajaka. Ten ostatni sporządził sieć w postaci stożka przewróconego do góry. Z wierzchołka jego zwisała się nić wzmocniona, grubsza od zwykłych, używanych przez pajaka. Zapomocą tej właśnie nici, owiniętej wielokrot-

nie naokoło ciała węży, wąż został unieruchomiony i nawet podniesiony do góry. Należy dodać, że wąż posiadał 25 ctm. długości i był znaleziony wewnątrz pajecznego stożka jeszcze w stanie żyjącym, z pyskiem zaplepionym grubą warstwą pajeczyny.

Ten sam badacz obserwował wypadek jeszcze ciekawszy, a mianowicie uwięzienie przez pajaka myszy. Przypuszczalnie czynność ta została wykonana podczas snu myszy. Pajak zaczął omotywać ogon jej systematycznie, a potem zrobił to samo z tułowiem. Zalatwiwszy się w ten sposób ze swoją ofiarą, pajak zaczął dopiero budować własną sieć, poczem zapomocą całego układu nici, podciągnął swą zdobycz do góry, jak gdyby chodziło np. o muchę.

W Nowej Gwinei żyje pewien gatunek pajaka olbrzymich rozmiarów, który przeździe sieci nader mocne, złożone z kilku warstw, dochodzące do 2 m w średnicy, które mu służą do łowienia ptactwa. Korzystają z jego zdolności Papuasi, którzy zakładają w lecie wysokie lodgy bambusowe, zgięte w ował. Pajak chętnie korzysta z nich i rozpina na nich sieć, którą potem zabierają tubylcy na swój użytek. Jest ona tak wytrzymała, że służy im do łowienia ryb.

Cytowany poprzednio dr. Grudge specjalnie podkreśla umiejętność i techniczną zdolność pajaka, przejawiającą się przy wyrobie sieci. Pajak bowiem z niezwykłą cierpliwością i dokładnością wybiera miejsce, z którego najlepiej będzie mógł pracować, przyczem przyjmuje pod uwagę kierunek wiatru i inne warunki miejscowe, a wszystko to w celu nadania swej tkaninie możliwie dużej wytrzymałości. Sama praca zaś odbywa się w następujący sposób: pajak ustala z początku zewnętrzny kontur pajeczyny, w większości wypadków formy kwadratowej lub trójkąta, poczem udaje się do środka, a stąd przeprowadza szereg promieni symetrycznych łącząc ich końce z obwodem. Wreszcie łączy poszczególne promienie zapomocą poprzeczek. W tej formie pajeczyna przedstawia dopiero szkielec budowy. Pajak zasnusza go ostatecznie cienką warstwą pajeczyny, którą zwilża lepkiem płynem, sprzyjającym przyleganiu owadów.

Gdyby człowiek mógł produkować liny i kable z tego samego materiału, z którego pajak wyrabia swą sieć, wówczas cała technika, a zatem cała forma zewnętrzna życia cywilizowanego przyjąłaby zgoła odrębny charakter. Mosty wiszące np. zwisałyby wtedy na linach grubości zwyczajnego sznurka. Znany pisarz angielski H. G. Wells wyraził się raz, że gdyby los pozabawił kiedyś człowieka jego przodującego stanowiska w przyrodzie, to następną jego postacią byłby pajak. Wells chciał w ten sposób oddać hołd niezwykłej inteligencji, przedsiębiorczości i wytrwałości pajaka.

S. F.

Wycieczki i campingi z radjoodbiornikiem

Odbiornik detektorowy na wycieczce

W promieniu około 300 kilometrów od Warszawy, około 100 kilometrów od Katowic, Lwowa i Wilna, około 20 od Poznania, Krakowa i Łodzi, odbiornik detektorowy, zabrany na wycieczkę, może dać znakomitą audycję na słuchawki przy zastosowaniu anteny zewnętrznej, przenośnej, bardzo prostej i łatwej do zainstalowania. Zabieramy w tym celu na wycieczkę oprócz odbiornika detektorowego z kryształkiem i pary słuchawek, antenę i uziemienie, zestawione w sposób następujący: 50 m linki antenowej, przywiązujemy jednym końcem do t. zw. łańcuszka izolatorów jajo- wych, złożonego przynajmniej z dwóch izolatorów, drugi zaś koniec linki zaopatrujemy wtyczką, za pomocą której włączymy antenę do gniazodka w odbiorniku. Do drugiego końca łańcuszka izolatorów przywiązujemy kilkanaście metrów mocnego sznurka konopnego. Przygotowaną w ten sposób antenę nawijamy na płaską deseczkę z wycięciami w kształcie krzyżka. Uziemienie przygotowujemy w sposób następujący: kilka lub kilkanaście metrów linki antenowej przylutowujemy jednym końcem do pręta miedzianego lub mocno owiazujemy dokoła pręta z żelaza ocynkowanego, drugi zaś koniec linki zaopatrujemy wtyczką celem przyłączenia do odbiornika.

Uruchomienie instalacji radjowej

Po przybyciu na miejsce, gdzie mamy zamiar rozłożyć się obozem, wybieramy w pobliżu obozowiska drzewo, oddalone odeń o 20–30 metrów i rozwinięszy linkę antenową, przywiązujemy do szpagatu, kończącego ją, kamień lub kawałek gałązki o wadze nie mniejszej od wagi linki antenowej. Przy pomocy tego kamienia zarzucamy jeden koniec linki antenowej na wystającą gałąź drzewa, tak, by linka wraz z kończącymi ją izolatorami wisiała z jednej strony gałęzi, a szpagat z uwiązany kamieniem — z drugiej strony. Zawieszoną w ten sposób linkę naciągamy lekko i drugi jej koniec przy pomocy wtyczki łączymy z gniazdkiem antenowym odbiornika. Następnie wbijamy w ziemię pręt metalowy, który powinien mieć długość nie mniejszą od pół metra, drugi koniec linki, połączony z prętem doprowadzamy do gniazodka uziemienia w odbiorniku — łączymy słuchawki i nastroiwszy odbiornik słuchamy milej audycji.

Równie łatwe jest zdemontowanie takiej instalacji. Całość wraz z anteną i uziemieniem waży około półtora kilograma i kosztuje około 39 zł.

Odbiornik lampowy na wycieczce

Odbiorniki lampowe trudniej już jest przenosić, ponieważ trzeba zabierać również źródła prądu do zasilania lamp. Tu jednak można z łatwością skonstruować sobie samemu prosty odbiornik dwulampowy w małej walizeczce z tak zwanymi lampami dwusiatkowymi, które oznaczają się tem, że pracują zupełnie zadowolająco przy użyciu dwóch lub trzech baterijek do laterek kieszonkowych, połączonych szeregowo, zamiast baterji anodowej, oraz kilku takichże baterijek, ale połączonych równolegle zamiast baterji żarzenia.

Kongres różdkarzy

W Paryżu otwarto kongres różdkarzy pod nazwą oficjalną kongresu radjostezji. Radjostezja tj. umiejętność odnajdywania źródeł wody, pokładów rudy, minerałów, żył ropy naftowej etc. przy pomocy „różdkki czarodziejskiej“. Na Kongres paryski przybyło sporo delegatów z różnych krajów. Spodziewano się nawet przybycia znanego „różdkarza“ b. ministra Cheron’a, ale nadaremno. W programie oficjalnymznaczono, iż honorowym przewodniczącym kongresu jest profesor Branly. Reporterzy paryscy zwrócili się do znakomitego uczonego z zapytaniem, co myśli o radjostezji. Branly odpowiedział: „Chętniebym się podzielił z wami poglądem na radjostezję, gdybym... sam wiedział co to takiego...“

Największe miasta na świecie

Do r. 1914 istniało na kuli ziemskiej 15 miast, posiadających każde przeszło 1 milion mieszkańców. Obecnie takich miast mamy już 29; w Europie — 12, w Ameryce 7, w Azji 7 i w Afryce 1. Ludność Stambułu, licząca do wojny 1 200 000 mieszkańców, spadła obecnie do 600 000. Zmniejszyła się również ilość mieszkańców Wiednia, Tokio, Kantonu i Chankou. Natomiast przyrost ludności w Moskwie sięga ponad 1 milion. Według ostatnich danych statystycznych pierwsze miejsce według ilości mieszkańców zajmuje New York (9 milionów), dalej idzie Londyn (8 mil. 260 tys.), Paryż (około 5 mil.), Berlin (4 mil. 340 tys.), Chicago (3 mil. 380 tys.), Moskwa (3 mil.), Szanghaj (2 mil. 700 tys.), Leningrad (2 mil. 400 tys.), Osaka (2 mil. 450 tys.), Buenos Aires (2 mil. 150 tys.), Tokio (2 mil. 130 tys.), Filadelfja (ok. 2 mil.), Wiedeń (1 mil. 840 tys.), Detroit (1 mil. 570 tys.), Rio de Janeiro (1 mil. 470 tys.).

Różowa kukulka kuka:

Stroiliśmy instrumenty raz — stroiliśmy drugi raz! Jednakże błądząc nas, byśmy je stroili po trzeci raz... Odrzućmy przeczuliśmy, że tajemnica nie uchwala się — i że wieść o nas rozgadają się po mieście. Więc czempredziej wal na Fredry 9 i zarezerwuj sobie stolik na środę, gdzie powtórzymy po raz ostatni nasz inauguracyjny program. Będzie Grossówna, nowoodkryta przez nas „diseuse“, — oraz cały zespół „Różowej Kukulki“. Przy pianinie Ferdek Kowalik. — Osobnych zaproszeń nie rozsyła się — każdy obywatel, który ukończył lat sześć pięćdziesiąt, jest zaproszony. Młodszy też.

SPORT

Lekka atletyka

K. S. „Dyskobolja“ w Grodzisku urządza w czwartek zawody ze współudziałem B-klasowego zespołu poznańskiego „Warty“, o następującym programie: Biegi 100, 400 i 800 m. Biegi rozstawne: 4x100 m, 400, 300, 200 i 100 m. Rzuty: kula, dyskiem i oszczepem, Skoki: w dal, w wyż i o tyzce. W ramach zawodów odbędzie się okręgowy bieg na przełaj na dystansie ca 3500 m o nagrodę wędrowną. Ostatnim zwycięzcą w tym biegu był Jakubowski z „Sokoła“ poznańskiego. Zgłoszenia do biegu przyjmuje sekretarz klubu Z. Andrzejewski, Kolejowa 13.

Różne

„Jak zbudować samemu kajak turystyczny, sztywny jedno i dwuosobowy“ opracowali pp. Tadeusz Boncler, Jan Guca, Eugeniusz Jung i Waclaw Grzeniewski. Autorzy w bardzo przystępny sposób ze wskazówkami praktycznymi i licznymi rysunkami opracowali podręcznik, według którego w prosty sposób można wykonać ładny i niewyrotne kajaki w cenie od 35 do 50 zł. Omawiana broszura zapełnia lukę w naszem piśmiennictwie sportowem odczuwaną zwłaszcza przez coraz to liczniejsze rzesze zwolenników sportu kajakowego.

Szermierka

Na drugich ogólnopolskich akademickich mistrzostwach w Krakowie, szermierze poznańscy zajęli następujące miejsca: floret: trzeci Kaźmierowicz, czwarty Wiśniewski, piąty Żukowski; szpada: trzeci Żukowski, czwarty Wiśniewski; szabla: pierwszy Kaźmierowicz, piąty Wiśniewski; trzy rodzaje broni — trzeci Wiśniewski, czwarty Żukowski.

Tennis

Polska i Austria 5:0. W drugim dniu wyniki były następujące: Jędrzejowska, Tłoczyński i Wolf, Metaxa 6:1, 6:3; Tłoczyński, Stolarow i Metaxa 11:9, 6:4, 4:6, 3:6, 6:2.

Jubileusz Leona Frankowskiego

W sobotę dn. 17. bm. w wielkiej sali Domu Rzemieślniczego odbędzie się jubileuszowe przedstawienie art-dram. Leona Frankowskiego z okazji 30-lecia jego pracy scenicznej. Blizsze szczegóły podamy w najbliższym numerze naszego pisma.

RADJO

Środa, dnia 14 czerwca 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 12.25 (Warszawa); godz. 13.05 płyty; godz. 14.00 giełda; godz. 14.15 kwadrans Tow. Ziem. Wielkop.; godzina 17.45 „Droga do szczęścia” — pogawędka dla młodzieży o wyborze zawodu — wygl. B. Cezary; godzina 18.00 przegląd czasopism; godz. 18.15 — 19.20 tr. z Warszawy; godz. 19.40 (W); godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 koncert wieczorny; udział biorą: Ork. 15 p. ul. pod dyr. por. M. Dzińska, Z. Leszczyńska (sopran), przy fortepianie prof. F. Łukasiewicz; w przerwie o godz. 20.50 (W); godz. 21.00 koncert solistów; wyk.: K. Kauffusówna (skrzypce), prof. J. Nowak (bas), prof. F. Łukasiewicz (akomp.); godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty; godz. 22.15 muzyka tan z płyt.

Warszawa (1412 m) godz. 7.00 audycja poranna; godz. 12.05 muzyka salonowa (płyty); godz. 12.25 codzienny przegląd prasy polskiej; godz. 12.35 płyty gramof.; godzina 12.55 dz. południowy; godz. 14.55 płyty gramof.; godz. 15.05 wiad. bieżące; godz. 15.10 kom. Państw. Inst. Eksp.; godz. 15.15 płyty gramof.; godz. 15.25 kom. gosp.; godzina 15.35 płyty gramof.; godzina 15.45 skrzynka P. K. O.; godz. 16.00 koncert popularny w wyk. ork. symf. z Cieclocinka; godz. 17.00 pogadanka aktualna; godzina 17.15 utwory p. Czajkowskiego (płyty); godzina 18.15 „Sport w starożytności” — wygl. dr. St. Lankowski; godz. 18.35 — 19.10 recital śpiewaczy; godz. 19.10 „Dokąd jechać i jak się urządzać”; godz. 19.40 kwadrans literacki: „Wyrok zajęcia”, fragment z powieści A. Dygasiewicza pt. „Zajęcie”; godz. 20.00 muzyka lekka w wyk. Igo Syma (piosenki), M. Hibermana (wirtuozka na wielu instrumentach); godz. 20.50 dziennik wieczorny; godz. 21.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza”; godz. 21.10 odczyt w języku esperancem z Krakowa; godz. 21.25 koncert muzyki polskiej; wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego i Adam Dobosz (tenor); godz. 22.25 wiadomości sportowe; godzina 22.40 muzyka taneczna z rest. „Europa” w Cieclocinku.

Programy zagraniczne: Budapeszt (550 m) 20.00 koncert ork. i soliści; **Praga (489 m)** 19.30 „Don Kiszot” op. Masseneta; **Wiedeń (517 m)** 19.35 wieczór rozmaitości.

Czwartek, dnia 15 czerwca 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 10.05 nabożeństwo z katedry pozn.; kazanie wygl. X. kanonik Szrejrowski; chór pod dyr. X. dr. Gieburrowskiego; godz. 12.15 poranek symfoniczny z Warszawy; godz. 16.25 bajeczki dla dzieci (odczyta p. W. Trojanowska); godz. 16.45 feljeton roln. pt. „Parcelacja oddłużeniowa” — wygl. p. inż. L. Woronowicz; godz. 17.00 roln. skrzynka radiowa (omówi p. J. Rządowski); godz. 17.15 koncert popularny z Cieclocinka; godz. 19.00 (W); godz. 19.40 płyty gramof.; godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 koncert wieczorny; wyk.: Chór kościelny Matki Bolesnej (Po-

Prosimy nie odkładać
**„Kurjera
Poznańskiego”**
przed przejrzeniem
ogłoszeń „drobnych”
Zainteresują Cię one
z korzyścią dla Ciebie!

znani — Łazarz) pod dyr. p. W. Dorotały, W. Łuczyński, art. op. (tenor); godz. 20.55 dz. wiecz. z Warszawy; godz. 21.05 koncert solistów; wyk.: M. Janowska - Kopczyńska, primad. oper zagrana (sopran), prof. M. Szaleski (altówka), przy fortepianie prof. Fr. Łukasiewicz; godz. 22.00 „Z nad krawędzi”; godz. 22.15 płyty gramof.; godz. 22.25 wiadomości sportowe; godz. 22.40 sygnał czasu — komunikaty.

Warszawa (1412 m) godz. 10.00 tr. nabożeństwa z Krakowa; godz. 12.15 poranek symfoniczny ze studia z udz. M. Mokrzyckiej (sopran); godz. 14.00 „Wyniki konkursu na odczyty gospodarzy matorolnych w Polskim Radiu” — dyr. Szczepan Medrzecki; godz. 14.15 sekcja wokalny pod dyr. St. Kazury; godz. 14.45 „Bieżące prace w ogrodzie warzywnym” — p. Z. Więckowska; godz. 15.05 pieśni w wyk. Narocz - Nowickiego; godz. 15.35 płyty gramof.; godz. 16.00 program dla dzieci; godz. 16.30 przeboje rewjowe z płyt; g. 17.00 „Wrażenia z wycieczki na Ptasie Wyspy w Estonii” — p. M. Wołodkiewiczowa; godz. 17.15 muzyka z Cieclocinka; godz. 19.00 słuchowisko; godzina 19.40 „Skrzynka pocztowa techniczna” — red. W. Frenkiel; godz. 20.00 koncert z udziałem St. Argasińskiej (sopran); w przerwie dziennik wieczorny; godz. 22.00 muzyka taneczna; godz. 22.25 wiadomości sportowe; godz. 22.45 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Budapeszt (550 m) 20.00 muzyka operetkowa w wyk. ork.; **Praga (489 m)** 19.15 koncert promenadowy, 20.25 wykład, 21.00 koncert; **Sztokholm (435 m)** i **Motala (1348 m)** 22.00 „La Bohème” op. Pucciniego; **Medolan (501 m)** 20.30 „I Carnasciali” op. Lacceti’ego; **Rzym (441 m)** 20.45 koncert symfoniczny; **Wiedeń (517 m)** 17.55 „Zmiercz bogów” op. Wagnera, 22.50 koncert nocny.

Dzisiejsze „Silva rerum”

wyznaczone na godz. 18.35, p. Bolesław Busiakiewicz poświęci życie i twórczości kompozytorskiej Edwarda Griega z okazji przypadającej 15. bm, 90 rocznicy urodzin tego „Chopina północy”.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Klub Wioślarski 1928-32 Poznań.** — Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 14 bm. o godz. 19.30 na sali p. Beyero-wy przy pl. Bernardyńskim 2.

— **Zjednoczenie Lokatorów (Małeckiego 4 m. 8)** pozyskało adwokata dla obrony praw swoich członków przed władzami i sądami. Adwokat przyjmuje członków osobiście w każdą sobotę od godz. 15.30—19.

— **Koło Muzyczno-Sceniczne „Dzwon”.** Plenarne zebranie nie odbędzie się 14 bm.,

lecz 16 bm. w sali p. Bigosowej przy ul. Zwierzynieckiej 18 o godz. 20.

— **Sodalicia Marjańska Nauczycieli w Poznaniu** bierze udział w procesji Bożego Ciała ze sztandarem sodalicyjnym w czwartek wokoło Katedry i w niedzielę wokoło Starego Rynku oraz w procesji ku czci Najśw. Serca Jezusowego. Wzywa się szan. koleżółki o jak najliczniejszy udział w procesjach.

— **Tow. „Jedność” pod wezwaniem św. Stanisława w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 14 bm. o godz. 19 na sali p. Ruskowiaka, ul. Stroma 24.

— **Stow. Młodzieży Polskiej pod wezw. św. Stanisława Kostki Poznań — św. Łazarz.** Zebranie plenarne w środę, 14 bm. o godz. 20.30 na dolnej sali Domu św. Antoniego.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 12 bm. zgłoszono: Gracjan Kliszkiński, 25 l. Jan Jankiewicz, mistrz rzeźnicki, 68 l. Wiktor Nickel, robotnik, 65 l. Eleonora Wittigowa, z domu Gierlachowska, 50 l. Janina Zembata, 1 mies. 14 dni. Władysław Szulcowski, sekretarz adwokacki, 41 l. Kazimierz Falkowski, stróż nocny, 75 l. Jadwiga Kozikówna, z domu Bielawska, 33 l. Wincenty Heichel, dekarz, 59 l. Bogdan Branicki, 3 mies. 7 dni, Teresa Madra, 11 mies. 6 dni. Franciszka Bajerlelnowa, z domu

Nowacka, 48 l. Ewa Leitechbrowa, z domu Schneiderówna, wdowa, 78 l. Wanda Bakowska, z domu Weberówna, 44 l. Katarzyna Rumińska, z domu Czajczanka, wdowa, 52 l. Julian Perzyński, bankowiec, 64 l. Stanisława Kościalkowska, robotnica, 39 l. Adam Korzycki, 13 i ćwierć godz. Marja Prymasówna, 2 godz. Jan Wiczeorek, 1 dzień 3 godz. Marjan Lorek, 10 mies.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Radziszewska 6 zł. — Jan Grzęda 10 zł. — Jurek Kolendo 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 75 zł.

Na Tow. „Caritas”: Józef Frank, Warszawa, zamiast wieńca na trumnę śp. Jana Domicza 20 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 48 zł.

Na chleb św. Antoniego: S. G. z gorącą prośbą w ważnej sprawie 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 103.50 złotych.

Na Tow. „Caritas” oddział Jezyce: Czajka i Dartsch zamiast wieńca na trumnę śp. Jaszka 20 zł.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

W Roku Świętym

na resztę kosztów budowy Pomnika Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu ofiarowali do dnia 11. VI. 1933 r.

Ze skarboney przy Pomniku wybrano:						
30. 5. 33.	22.75	A. Krzyżanowska, M. Go-	5.-	A. Gradowski, Pińsk	1.-	
31. 5. 33.	6.89	J. Zieleniewska, Kraków	2.50	Dr. A. Piekarski, Cieszyń	10.-	
1. 6. 33.	27.71	W. Lekssander, Kraków	2.-	W. Turuński, Pińsk	0.50	
2. 6. 33.	25.29	H. Domostawski, Lwów	2.-	Katp. Paczkowski, Stolpce	3.-	
3. 6. 33.	17.41	Dr. J. Kornobis, Kielce	10.-	H. Medyńska, Wilno	10.-	
4. 6. 33.	25.66	J. Stomo, Kraków	2.-	L. Czapińska, Fordon	2.-	
5. 6. 33.	39.32	C. Piotrowska, Kraków	5.-	Apolonia K., Toruń	3.-	
6. 6. 33.	31.13	J. Baumgart, Pozn.	3.-	Inż. K. Rubiński, M. Górka	2.-	
7. 6. 33.	25.90	Z. Gończarczykowa, Kolo-	3.-	X. J. Marszał, Skotniki	1.-	
8. 6. 33.	23.61	mnia	3.-	J. Dorawski, Kraków	2.-	
9. 6. 33.	17.11	M. Kanczyńska, Lwów	2.-	W. Słosarz, Kopce Leśni-	5.-	
10. 6. 33.	16.07	F. Dzieduszycka, Lwów	2.-	czówka	5.-	
11. 6. 33.	27.72	M. Jakubek, Brzozów	5.-	X. Białik, Limanowa	2.-	
X. P. F.	2.50	F. Duralski, Pozn.	10.-	P. Siwowski, Brzozów	1.-	
K. Mroczk-wa, Nakłód zło-		F. Nowakowski, Gnieszno	1.-	T. Cober, Szopience	2.-	
ta obraczkę		A. J. Szal, Września	10.-	X. P. Stanoszek, Przemy-	10.-	
N. N. Ostrów w pewn. int.	5.-	E. Kostrzewowa, Ostrze-		slany	10.-	
Kat. Tow. Ochr. Kobiet	10.-	szów	2.-	Z. Z. Sandomierz	1.-	
Poznań	10.-	Ig. Bartkowiak, Strzałkowo	5.-	Ig. Gentkowski, Kowalewo	2.50	
Stanisław Beisert, Solacz-	200.-	E. Szworg, M. Górka	5.-	K. Małeck, Orłowo	5.-	
Mazowiecka		Inż. W. Dobrownicki, Król-	5.-	M. Przybylski, Jarocin	1.-	
A. Rozwadowski, Pozn. z		Huta	3.-	A. Królkowski, Lwów	3.-	
podz. za uzyskanie pracy	5.-	N. N. Sieraków	5.-	Inż. M. Jakóbczyńska,	1.50	
Walenty Janicki, Zbyszew		W. Bartelówna, Brzeziny	3.-	Lwów	1.50	
2 obraczkę złote 900 kar.		W. Piotrmiankowska, Środa	1.-	L. Kielczyńska, Lwów	1.-	
z pros. o blog. dla całej ro-		X. Prof. J. Janicki, Pozn.	10.-	Adw. Dr. J. Schmidt i Dr.	2.-	
dziny		M. Wawrzyniak, Buk	1.-	K. Skokowski, Lwów	2.-	
T. Buchholzowa, Pozn. zło-		H. Kosecka, Trzemeszno	2.-	K. Nowak, Lwów	3.-	
to w listkach		M. Tomaszewski, Warszawa	3.-	F. Hr. Skarbkowa, Lwów	2.-	
St. Garstecka	10.-	N. N. Kościan, S. J. zmi-	5.-	Stefan. Kwiatkowski	2.-	
N. N. Pozn. 3.— mkn. sebrne		ni się nad nami	5.-	Lwów	2.-	
Ign. Sarna, Kraków	20.-	Władysław Kontrowicz, Po-		W. Zięgistowski, Lwów	1.-	
Adw. Dr. Łasiński, Byd-		znań	25.-	Zarząd Tow. Szkoły Han-	1.-	
goszcz	5.-	Sod. Mari. Abumnow Sem.		dlowej, Lwów	5.-	
Fr. Bolec, Zwiczycza	1.-	Duchown. w Łomży	10.-	Wł. Dobrzański, Lwów	3.-	
J. Pikiulik, Plesno	5.-	Wł. Bigosiński, Zduny	2.-	Dr. Wł. Korński, Lwów	1.-	
W. Skawińska, Skawinek	2.-	J. Bykowska, Żnin	5.-	J. Saryusz Bielski, Lwów	5.-	
Ochotn. Straż Pożarna, Po-		Edw. Jarosz, Pozn.	10.-	Wł. Zyła, Lublin	0.50	
gorzela	3.-	Br. Jakubowski, Lwów	2.-	Al. Kobylński, Lublin	1.-	
Tow. Powst. i Wojaków		J. Jasica, Starawieś	1.-	SS. Rodz. Marij. Kosztowa	1.50	
Pogorzela	3.-	J. Pestka, Tuchola	2.-	P. i M. Brukalscy, Łódź	5.-	
Sew. Niestrawski, Pogorzela	3.-	Dr. J. Janelli, Lwów	5.-	J. Rembowski, Łódź	10.-	
R. Pilatowscy, Pozn. Al.		Julj. Fabiański, Lwów	5.-	Boł. Boliński, Adw. Łódź	5.-	
Marc. 24. I. rat.	20.05	W. Grzesiewski, Król Hu-	5.-	Cz. Gapiński, Łany	1.50	
X. W. Czarnecki, Chotów	2.-	ta	5.-	X. J. Pietrzak, Lwówek	10.-	
J. Ostaszewska, Lwów	1.-	M. Czermińska, Rzeszów z		Ppłk. St. Lipiński, Wągro-	1.-	
J. Krużyński, Lwów	1.-	podz. za doznane łaski	5.-	wiec	1.-	
X. Prał. K. Bajerowicz,		X. A. Klimaszewski, Za-		B. Jutrzenka, Brusy	1.-	
Pniewy	10.-	gnański	5.-	M. Budaszowa, Koźmin	3.-	
R. Zaremba, Lublin	1.-	Sod. Parf. Bedzין	5.-	T. Jankowski, Warszawa	20.-	
M. S. Lublin	10.-	St. Jaslar, Gorlice	2.-	Z. Milewska, Warszawa	2.-	
		Fr. Wydarty, Rosko	3.15	Helena Sk. Rawicz	10.-	
		Z. Lewandowska, Samowa	3.-	J. Skomra, Leszno	1.-	
				Generał Raszewski, Pozn.	10.-	

Konto P. K. O. 207470 — Sekretarjat św. Marcin 69.

Dnia 12 czerwca r. b. zmarł, ś. p.

Władysław Szulczewski

Zmarły od długich lat był kierownikiem mego biura. Życzliwa i gorliwa współpraca i zalety charakteru Zmarłego pozostawiają Go na zawsze w mojej pamięci.

zg 19 105

Marjan Koszewski.

ś. p.

Marja z Kurpiszów

Janowa Hałasowa

moja najdroższa nigdy niezapomniana żona, nasza najukochańsza matuchna, nasza droga siostra, teściowa, bratowa, ciocia i babka, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzona kilkakrotnie Sakramentami św dnia 12 czerwca 1933 o godz. 5.30 po poł. przeżywszy lat 58. Pogrzeb odbędzie się w Boże Ciało dnia 15. bm. o godz. 5 po poł. z domu żałoby, Leszno ul. Święci-chowska 32.

W nieutulonym smutku

mąż, dzieci, synowa, zięć i rodzina.

ng 10 220

Leszno, Poznań, Gdynia, Sopoty, Szymanowo, Dubin, Jeziora.

Co za wspaniałe orzeźwienie!
Jak niezwykle przyjemnie i trwale odświeża wspaniała woda kolońska „4711”! Ta szlachetna, prawdziwa woda kolońska orzeźwia szybko zmęczone nerwy, pobudza siły i powoduje znakomite samopoczucie.

Niebiesko-Złota Etykieta.

Inne artykuły „4711”:
Cold cream „4711” — Krem matowy — Puder „4711” (luzem)
Mydło do golenia „4711”
Mydło o zapachu wody kolońskiej „4711”.

Wyrabiane całkowicie w Dzieńicach (Śląsk Cieszyński).

W dniu 5. bm., zmarł, ś. p.
Dr. Roman Suszczyński
z Gołańczy.
W Zmarłym straciliśmy jednego z najstarszych naszych członków, który swą wiedzą fachową i doświadczeniem życiowym zjednał sobie uznanie i poważanie u nas wszystkich.
Związek Lekarzy P. P. Okręg Wielkopolski.
zg 3751

Dnia 10. 6. 33 o godz. 6.30 po poł. zasnął w Bogu, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój drogi mąż, nasz kochany ojciec, wuj i szwagier, ś. p.
Jan Jankiewicz
przeżywszy lat 69. Pogrzeb odbędzie się w środę, o godz. 5 po poł. z kostnicy Przytuliska dla Starców, na stary cmentarz archikatedralny.
W ciężkim smutku pogrążona żona z dziećmi i rodziną.
zg 3752
Poznań, Gdańsk, Gdynia, Berlin.

Dr. Chwałkowski
lekarz dentysta
przyjmuje w miesiącach letnich od 10-6 bez przerwy
św. Marcin 6, parter
obok pomnika Mickiewicza
zg 19 107
Tel. 28-25

W podróż na wycieczki nie wybieraj się bez cukierków i czekoladek z firmy **Walerja Patyk**
Alcje Marcinkowskiego 6
Oddział przy ul. 27 Grudnia 3.

Jastrzębia Góra
Najpiękniejszy zakątek nad Bałtykiem (pełne morze)
WILLA „VESTA“
poleca pokoje z całkowitem pierwszorzędem utrzymaniem po cenach przystępnych **Janina Ciszeńska** dawniej w Zakopanem willa „Janina“
Zgłoszenia do 8 czerwca Poznań, Ratajczaka 27, m. 5 później Jastrzębia Góra Willa „Vesta“. Pz 10 737-53.24

Kupię majątek
w kulturze wpłacę 200 000 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod **zg 19 106**

Stenotypistka
młoda, pisać poprawnie na maszynie w polskim i możliwie francuskim wzgl. angielskim **potrzebna.**
Oferty pisemne z fotografią i podaniem pensji do Kurjera Poznańskiego pod **zg 19 103**

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych: **1-lamowy milimetr 50 groszy**
Znak oferty naprzykiął: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny **11**

Na ogłoszenia szyfrowane

wymagające zgłoszenia „zgłoszeń“ lub „ofert“ do „Kurjera Poznańskiego“ za Nr., prosimy kierować listy do nas oddzielnie na każde ogłoszenie, nigdy zbiorowo w jednym liście na kilka ogłoszeń. W narożniku dolnym, lewym koperty lub pocztówki prosimy umieścić czytelnie numer ogłoszenia, abyśmy korespondencję, nie otwierając jej, doręczyć mogli inserentowi.

Kurjer Poznański
Poznań, św. Marcin 70
zdg 57 675

Przestrzec musimy zgłaszających się przed dołączeniem do ofert dokumentów oryginalnych, świadectw i t. p., gdyż administracja nasza nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności za ich zwrot, jak wogóle za dalsze załatwienie oferty przez inserenta.
Adres inserenta wskazujemy (zamięscowym za dołączeniem znaczka pocztowego) tylko w tym wypadku, jeżeli inserent upoważnia nas do tego, podając w ogłoszeniu „Wiadomość“ lub „Adres“ wskaże „Kurjer Poznański“ Nr.
Administracja.

Używany
komplet maszyn mleczarskich tanio sprzedam. Zgłoszenia Antoni Maj Luboń Remleina 11. zdg 34 181

Samochód
limuzyna Essex po remoncie — sprzedam. Przemysłowa 24 — 25 zdg 34 196

Sprzedam
zupełnie nowy smoking na figurę tego wysoki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 204

Gabinet
męski czarny deb. Adres Kurjer Poznański zdg 34 237

Restauracja
dobrze prosperująca na sprzedaż lub na rachunek z koncesją od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 294

Skład
spożywczy towarem, magłem — sprzedam. Adres Kurjer Poznański Stary Rynek 7455

Plac
pod budowę — blisko tramwaju sprzedam. Dziennik. Wierzbicie 3. zdg 34 247

Fotograficzny
aparatus 9x12 Rodenstock podwójny anastigmat z przyborami — sprzedam. Kwiatowa 13, m. 5. zdg 34 226

Skład
pieczywa mieszkaniem z powodu wyjazdu sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 34 223

Meble w dobrym wykonaniu najtaniej u Bakosia
ul. Wenecka 1. Most Chwałkowskiej przy krzyżu. zdg 34 217

Gramofon — stołowy
kuchnia tania. Działalich 3. mieszkanie 7. zdg 34 270

Rower
dobrze utrzymany sprzedam 65 złotych. Wybickiego 2, m. 14. zdg 34 259

Ford
4 osobowy. 1925, sprzedam 425 złotych. Wybickiego 2, mieszkanie 14. zdg 34 258

Sztuciec
12 osób, srebrny, 800, pięknie grafirowany, 750. Chwałkowskiej 58, mieszkanie 40. zdg 34 382

Wyplacam
codziennie wybrane 2 klasy. — Kilka ciwiartek można jeszcze nabyć. Antoni Kedziora kolektor Poznań. Sieroca 5/6. zdg 34 215/6

2 kuchnie
110 cm szerokie, 7 części w stanie surowym lub malowane najtaniej sprzedam stolarnia — Dąbrowskiego 83/85. przy bocznicy kolejowej. zdg 34 355/6

Restaurację - rzeźnictwo
sprzedam. Poznań Wilda. Rolna boiska „Warty“ restauracja. zdg 34 429/30

SKŁAD ŻELAZA
sprzętów kuchennych i materiałów budowlanych w Gnieźnie, dobre położenie, starozaprowadzony, stała klientela, w pełnym biegu z powodu śmierci w rodzinie zaraz na sprzedaż. Do objęcia potrzeba 15—20 tys. zł. — reszta gwarancja. Dzierżawa tania. Zgłoszenia przyjmuje **T. Pioszyńska, Gniezno, Dąbrówki 4.** zg 19 102

A. Koszewski
Stary Rynek 61
sprzedaje najtaniej
Aparaty do zagotowania
Szkła do konserw
Serwisy obiadowe
Serwisy do kawy
Garnitury kuchenne
Garnitury na umywalnie
Szkłanki — Kieliszki
Talerze — Filiżanki
Wazon — Kwietniki
Garnki kamienne
Pg 10 898-20.86

Przewodnikiem
Lwowa i wschodniej Małopolski
jest
Kurjer Lwowski

MANSZETY
skórzane do tłoków
poleca nr 9 941
Garbarnia F. A. Stenzel, Gniezno.

Przetarg ofertowy na dostawę odzieży, bielizny i t. d.

Starostwo Krajowe odda na podstawie przetargu ofertowego dostawę odzieży, bielizny itd. dla zakładów Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego.
Oferty należy składać najpóźniej do 20 czerwca rb. godziny 12-tej w południe, o którym to czasie nastąpi otwarcie ofert.
Warunki przetargu i dokładne zestawienia potrzebnych przedmiotów wydaje Oddział Gospodarczy Starostwa Krajowego, Al. Marcinkowskiego 29 (pokój 31). n g10 217

Ogłoszenie. W sprawie odroczenia wypłat firmy Gustaw Hirschfeld Pobiedziska, skład maszyn rolniczych i części zapasowych zwoluje się z powodu zmiany propozycji układowych ponowne ogólne zgromadzenie wierzycieli na dzień 1 lipca 1933. godz. 11 w gmachu podpisanego Sądu, sala nr. 10. Pobiedziska, dnia 7 czerwca 1933. Sąd Grodzki. ng 10 068

Parcela
wielki wybór okazjnych Poznań okolic wprost od właściciela. Zamkowa 4b, mieszkanie 5 wejście Pocztowej. zdg 34 456

Meble
różne korzystnie sprzedam. Ulica Wielka 9 m. 9. zdg 34 513

Jadłodajnię
sprzedam centrum lub przyjmie spółnika gotówka 2 500. Oferty Kurjer Poznań. zdg 34 425

Pianino
„Ecke“ tania. Woźna 10, podwórze, prawo. IV. zdg 34 321

Skład
cukierków, win i pieczywa tania sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 34 316

Maszyna
do pisania używana. Wielka 8, m. 6, wej. Szevska. zdg 34 201

Fabryka i skład
detaliczny konfekcji męskiej od lat 50 w centrum z powodu choroby do sprzedania z urządzeniem maszynami towarem lub bez potrzeba 3—5 tys. dzierżawa 125 miesięcznie. Oferty do Kurjera Poznańskiego rg 7460

Ogrody — Restauracja Pensjonat — Zakłady
najtaniej — Porcelane — Szkło — Noże, widelce — sprzedaje Hurtownie Porcelany, Wroniecka 24 (tylko podwórze) zdg 34 487

9 X 12
aparatus fotograficzny sprzedam. 27 Grudnia 4, mieszkanie 6. zdg 34 351

Restauracja
w śródmieściu dzierżawa 80 z miesięcznie sprzedam tania z powodu zmiany. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 333

Nadzwyczajna okazja
„Ekspresso“ 12 ltr. garnitur klubowy skórzan, Woźna 44, Polski Dom Komisowy. zdg 34 337

Sypialnia
debowa 100 zł szafy bielizniarki łóżka żelazne, stoły rozkładane, krzesła, kuchnia gazowa. Adres Kurjer Poznański zdg 34 331

Rowery
nowe najtaniej, męski 145, na balonach 175. Traugutta 23, mieszkanie 8. zdg 34 419

Repozytorjum
do składu sprzedam. Chwałkowskiego 24, m. 1. zdg 34 418

Merezkarke
najnowszy system, sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 417

Gabinet
męski z garnitur gobelin i sypialnia mahoniowa, jak nowe, razem za 900 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 415

2 kuchnie
140 cm szerokie 7 części, w stanie surowym lub malowane, najtaniej sprzedam stolarnia. — Dąbrowskiego 83/85. przy bocznicy kolejowej. zdg 34 264/5

Stoły
biurowe debowe okazynie. Helmanowicz. Wielka 45. zdg 34 428

Najkorzystniej Szkło stołowe Porcelane, Alpake
po niższych cenach. Hurtownia Szkła, 27 Grudnia 4, I. zdg 34 374

Radjo
czterolampowe zmienny, tania. Łąkowa 14, m. 22. zdg 34 476

15
mórg, rzeźnictwo, lodownia, budynki maszyn na sprzedaż. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 473

Dom
ogród, skład spożywczy, blisko Poznania sprzedam lub zamienie na mniejsze gospodarstwo. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 34 461

Wózek sportowy
tania sprzedam. Alje Marcinkowskiego 18, m. 18. zdg 34 516

Skład kolonialny
mieszkanie, dobra dzielnica, tania. — Adres Kurjer Poznański zdg 34 483

Stary
zaprowadzony interes artykułów męskich i kapeluszy w powiatowym mieście, uzdrowisko z najlepszym położeniem odstanie z urządzeniem i towarem za zgodą gospodarza z powodu przejęcia innego przedsiębiorstwa. Oferty pod nr 10 403 do Kurjera Pozn.

5 KUPNA

Parcelę
kupię. Oferty cene Kurjer Pozn. zdg 34 201/2

Justophot
w dobrym stanie kupię. Oferty cene Kurjer Poznanski dg 3 721

Srebro
złoto porcelane kryształ, dywan, meble kupuję „Lamus“, ul. Strzelecka 1. Pg 10 928-55,171

Aparat
fotograficzny 9x12 Tessarem lub Xenarem kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznanski zdg 34 100

Kupię
pokój stołowy nowoczesny wytworny lub bardzo ładny stylowy mało używany. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 096

Leonardo da Vinci
Merezkowskiego w ozdobej oprawy kupię. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 126

15 tonn maki
żytniej kupię. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 397

Lodówkę
mała używana kupię. Wroniecka 19, m. 18. zdg 34 497

1 SPRZEDAŻE

Meble
najtaniej **A. Baranowski**
Poznań, Podgórna 13.
Pg 11 193-23.59

Rowery
pierwszorzędnych marek od zł 180 odpowiedzianym finansowo również ratam. Rymkiewicz Wielkie Garbary 9. dg 3632

Pianino
sprzedam. Poplińskich 12 m. 20 zdg 32 927

Tokarkę
wiertarkę kuźnię pelowa dymadno, maszynę do cięcia obręczy tania rozsprzedale. Przewodnik, św. Marcin 30. zdg 32 587

Lornetkę przyrmatyczną
8 X powiększ francuska, ubranie smoking na średnia figurę 20 mtr. sieć nowej sprzedam. — Podgórna 12 b m. 9, od 7—9 wieczorem. zdg 33 785

Okazja
radio 4-lampowe, z głośnikami i całym urządzeniem sprzedam. Nowy Rynek 5, m. 3. zdg 32 179

Nowa willa
w Inowrocławiu w pobliżu Solanek korzystnie na sprzedaż. Adres: Walewski, Cukrownia Wierzbicie. Adres: Wierzbicie, Chwałkowskiego 30. telefon Inowrocław 527. ng 10 337

Dwa
składy za dzierżawę. Właściciel Bittner, Wierzbicie 23. zdg 34 080

Sprzedaje
kupuję meble, maszyny, inne rzeczy. Dom Komisowy, Podgórna 2. Pg 10 880-10.58

Fabryka walizek
Kurdelski, poleca najtaniej — teki, torebki, parasolki. Składy: Półwiejska 39, Wielka 10. dg 34 61

Singera
damska sprzedam tania. Kochanowskiego 4, m. 3. zdg 34 214

Kolonjalke
zaprowadzona mieszkaniem sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 33 881

Jadalnie, gabinety
mahoniowe, orzechowe, komplet, polerowane, gwarantowane, najnowsze modele z powodu likwidacji za każdą możliwą cenę — sprzedaje Helena Zytkowa, ul. Chwałkowskiej 5. zdg 34 004

Restaurację
wyszynkiem w Starym Ryнку sprzedam bardzo tania. Adres Kurjer Poznanski zdg 34 105

Elektrolux
odkurzacz, mało używany sprzedam. Młynska 12 a, mieszkanie 9. zdg 34 159

Skład rzeźnicki
z warsztatem i mieszkaniem tania sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznanski zdg 34 166

Maszyna
do pisania „Ideal“ biurowa typ najnowszy, zupełnie nowa, na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznanski zdg 34 125

Sprzedam
okazyjnie gramofon i parabelum lub zamienie na rower. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 119

Dom
sprzedam nadający emerytowi. Kurjer Poznanski zdg 34 158

Pianino
Długasa jak nowe tania. Głobiszowa, Kwiatowa 4. zdg 34 143

Rzeźnictwo
dobrze prosperujące, częściowo urządzenie, zaraz korzystnie odstąpię. Zupańskiego 7. zdg 34 120

Parcele
4 000 m² przy Potworowskiego sprzedam. Wiat. Półwiejska 25, parter. zdg 34 179

Samochód
kryty 4 osobowy tania sprzedam. Telefon 10 94. zdg 34 228

Kupię
szafa do rzeczy szeroka używana. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 433

Kupię
dom dochodowy wpiata 10-12 tys. Pośrednicy wykluczeni. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 34 426

Rower
damski używany kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 400

Biblioteczna
szafa skromna, używana, lub większa sztywniejsza kupię. Podac rozmowy i cene Kurjer Poznanski zdg 34 275

Kupię samochód
imuzyme lub kabriolet mało używany w dobrym stanie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 314

Rower
damski używany kupię. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 343

Harmonjum
dobrze utrzymane kupię Oferty składac do Kurjera Poznańskiego zdg 34 342

Kupię nowy domek
z ogrodem lub mniejsze gospodarstwo, okolica Poznań, wpiata 4500 zł. — Zgłoszenia pisemnie Kurjer Pozn. pod zdg 34 387

Regaly
składowe kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 422

Samochód
ciężarowy 3 tonnowy mało używany najwyżej do 20 tysięcy km kupię natychmiast za gotówkę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 395

Dom
nowy z wygodami Łazarz — Górczyn wpiata 20—30 000. Oferty dokładny zarys hipoteka, właścicieli Kurjer Poznanski zdg 32 088

6 KAMIENICE
Wille
nowoczesna uroczą, miasto powiatowe, godzinie od Poznania, zamiast właścicieli na wille Poznań Kościarn ewentl dopłata. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 153

Kamienice
z składami blisko Starego Rynku za 7 1/2 krotka dzierżawe, skład i większe mieszkanie wolne. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 182

Sprzedam
tanio wille 7 pokojowa z ogrodem w Szwarczewu. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 193

Urzednik
skarbowy obejmie administrację domu w zamian za mieszkanie. — Zgłoszenia Kurjer Poznanski zdg 34 190

Kupię
wille ogrodem blisko tramwaju, wpiata 20 000. Szczegółowe oferty Kurjer Poznanski zdg 34 222

Dom
nowy, narożnik, ze składem, tzn przy przystanku tramw. dochód z 6 800 sprzedam za 55 000 przy ul. M. Focha 188 a, mieszk. 2. (najlepiej godz. 13—16) zdg 34 095

Willa
czteromieszkaniowa, wpiaty — 23 000, amortyzacji 30 000, Malecki Rybaki 20 a. zdg 34 366

7 PIENIADZ
Poważne
przedsiębiorstwo przemysłowe — przyjmie wspólnika z kapitałem 10—15 000 zł. ewentualnie właściciela poważnej parcella, celem wybudowania własnych budynków fabrycznych. Kurjer Poznanski zdg 34 157

Wspólnika
(czki) celem założenia pierwszorzędnej kucyki fachowca z kapitałem 8—10 000 zł poszukuje właściciel restauracji i winiarni. Odpowiednie lokale do dyspozycji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 136

Pożyczki
2 000 zł poszukuje, gwarancja na nieruchomości lub hipoteke, procent ugod. Adres wskaże Kurjer Poznanski zdg 34 231

Wspólnika
gotówka 20 000 — 30 000 do rządowych robot budowlanych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 268

5 000 zł
do dyspozycji i współpraca. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 398

8 DO WYNAJECIA
Dwupokojowe
łazienka, nowymi meblami; zaraz. Adres Kurjer Pozn zdg 33 950

Mieszkanie
siedmipokojowe w centrum miasta na III p. wprost od gospodarza ul. 3 Maja 1. 6. zdg 33 735

3 pokoje
kuchnia, łazienka i pokój dla służący do wynajęcia. Adres Kurjer Poznanski zdg 34 174

Odstąpię
2 pokoje kuchnia meblami centrum za zroda gospodarza Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 34 325

5
pokojowe komfortowych III przy Bukowskiej (Jeżyce) zaraz. Gospodarz Wierzbięcice 39 mieszk. 9. zdg 34 122

Pięciopokojowe
komfort od lipca od gospodarza. Chelmońskiego 8, m. 8. zdg 34 191

7 pokoi
komfortowe, słoneczne. I piętro Grottegrę 5, od 1 lipca. Zgłoszenia: telefon 74-01. zdg 34 243

Mieszkanie
dwupokojowe, kuchnia — wille, czynsz miesięczny, zaraz. Wielkopolska 10. zdg 34 244

2
pokoje umeblowane kuchnia, łazienka, oddzielne wejście. Pocztowa 21, m. 4. zdg 34 454

5 pokoi
do wynajęcia I, piętro. Gospodarz Wroclawska 20, m. 6. zdg 34 098

Pięciopokojowe
komfortowe, niski parter, zgrzy. Działyńskich 7, mieszk. 7. zdg 34 323

Trzy
pokoje kuchnie dobrze umeblowane wynajm. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 292

Lokal handlowy
parter okno wystawowe i I piętro tuż przy Starym Rynku, — dzierżawa 130 do oddania. Oferty do Kurjera Poznańskiego rg 7461

Dwupokojowe
kuchnia 70 miesięcznie zaraz, rozk naprzód. Baranowska, Grobla 17 Pg 11 228-55.197

5 pokoi
komfort wysoki parter Staszica 17. Zgłoszenia u stróża. zdg 34 364

Czteropokojowe
zwrot polowy kosztów remontu, czynsz roczny, Grunwaldzka 19. Czaplowska. zdg 34 348

3—4
pokojowe od gospodarza, czynsz pewny. Oferty Kurjer Poznanski rg 7477

3 pokoje
kuchnia, okolice Bloni Wildeckich, zaraz do wynajęcia za wyżywieniem 3 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 327

4 pokoje
centrum, III piętro, zaraz, wolne od podatku. — Wojciechowski, Stawna 13. zdg 34 388

4—3 pokojowe
mieszkanie komfort okolica Mieczkiewicza i Parku Wilsona, Gustaw Kawecki, Gasiorowskich 6, tel. 6366. Pg 11 231-24.28

9 SZUKA MIESZK.
Pokoju
i kuchni najchętniej od gospodarza, przy ul. Dzierżawy zgrzy. Oferty Kurjer Poznanski zdg 33 091

Mieszkania
jednopokojowe szukała dwie spokojne osoby (matka i córka) tylko od gospodarza, czynsz punktualny Dzierżawa zgrzy. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 171

Poszukuję
dwupokojowego kuchnia ewentl. próżnego używaniem kuchni urzędnicza stała. Oferty cene Kurjer Poznanski zdg 32 500

Rok zgóry
zapłace za mieszkanie 3—4 pok. centrum. Oferty Kurjer Poznanski zdg 33 715 lub telefonicznie: 20-97.

Urzędnicza
na stałej posadzce poszukuje 2 pokoj kuchnie od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznanski zdg 34 167

Mieszkania
5 pokojowego, komfort, nie wyżej II piętra, okolice Słowackiego, Mickiewicza poszukuje punktualny płatnik od sierpnia lub później Zgłoszenia tylko gospodarza do Kurjera Poznanski zdg 34 171

Dwóch
pokoi kuchnia, łazienka poszukują od 1. 10. lub wcześniej. Dzierżawa zgrzy. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 160

Mieszkania
pokoju kuchnia poszukuje na Łazarzu wprost od gospodarza, płace 2 lata zgóry. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 099

Mieszkania
3—4 pokojowego komfortowego poszukuje zaraz. Oferty „Par” Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55.186. Pg 11 221-55.186

6 pokojowe mieszkanie
w górnej części miasta od Opery do Parku Wilsona poszukuje od 1 października r. b. Oferty z podaniem ceny tylko wprost od gospodarza do Kurjera Poznanski zdg 34 289

Urzednik
państwowy, etatowy poszukuje mieszkanie 2—3 pokojowego wprost od gospodarza. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 34 271

Urzednik
szuka 3—5 pokojowego. Dam zgrzy, odstępn. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 453

Mieszkania
małego Szwarczewu szuka krawcowa. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 401

Poszukuję
mieszkania zaraz pokój kuchnia lub duzego pokoju wzdlednie stróżostwa domowego. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 308

6—8 pokoi
możliwie centrum I, 8. najpóźniej 1. 10. od gospodarza poszukuje. Oferty z podaniem dzierżawy Kurjer Pozn. zdg 34 305

Jeżyce
1—2 pokojowego poszukuje Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 414

10 ZAMIANA MIESZKANIA
2
pokoje, parter, zamienię na dwa większe. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 376

11 POKOJE UMEBL.
Małżeństwu
Kanałowa 6 parter prawo. zdg 33 764

Pokój
panu, Szwajcarska 15 a, mieszk. 6 zdg 33 788

Centrum
frontowy dwom paniom utrzymaniem do 90. Piekary 3 mieszkanie 3. zdg 32 819

1—2
pokoje umeblowane lub na biuro do wynajęcia. Fredry 4, III. p. zdg 33 714

Jednospobowy
lepszemu panu. Plac Działowy 6 mieszkanie 8. zdg 33 827

Jasna
12 m. 3. zdg 34 022

Pokój
Matejki 2, m. 2 zdg 33 930

Klatki
ładny, I piętro, elektryka, frontowy gospodarza. Szwajcarska 12 a. Portier. zdg 33 257

Umeblowany
pokój. Maleckiego 33, I, prawo. zdg 34 154

Niekrepujący
Drużbackiej 1 a m. 6. zdg 34 168

Przy
Rynku Łazarzkim, Łodowa 11, piękny ogród, wille, pokój niekrepujący utrzymaniem lub bez tania. tramwaj minucie. zdg 34 208

Klatki
schodowej, komfortowy telefon. Masztalaska 7 a, I, p. zdg 34 114

Pokój
frontowy panu zaraz Radziński, Wielkie Garbary 39. zdg 34 112

Pokój
Łakowa 14, m. 23. zdg 34 111

Pokój
umeblowany zaraz, Gwama 12, mieszkanie 11 zdg 34 110

Pokój
Słowackiego 29, m. 9. zdg 34 106

Elegancki
niekrepujący telefon od 15. Działyńskich 3, mieszk. 7. zdg 34 093

Paniom
panom. Łakowa 16, mieszk. 10. zdg 34 090

Mickiewicza 5
m. 3, używanie kuchni. zdg 34 082

Dwuosobowy
Kraszewskiego 8 II, prawo. zdg 33 463

Pokój
Staszica 25 — 6. zdg 34 149

1—2
czyste, telefon, spokojne Głyda, Chelmońskiego 1. zdg 34 140

Frontowy
panom, Gónna Wilda 61 — 11. zdg 34 124

Pokój
Wielka 17 mieszkanie 14. zdg 34 183

Pokoje
używaniem kuchni. Matejki 55, m. 10. zdg 34 184

Inteligentny
I, piętro. Woźna 14 b. — 15. zdg 34 187

Zygmunta
Augusta 10 a, mieszkamie 9 balkonowy. zdg 34 189

Frontowy
wolny, Grobla 1 b, m. 8. zdg 34 212

Pokój
frontowy. Półwiejska 8, m. 6. zdg 34 225

Frontowy
zaraz, Marcina 5 II, m. 11. zdg 34 239

Pokoik
czysty, Wierzbięcice 24 a, m. 3. zdg 34 238

Dwuosobowy
biuro, solidnym. Światokrzyski 3 m. 12. zdg 34 235

Frontowy
panu inteligentnemu, Rom. Szymańskiego 3, m. 5. zdg 34 233

Pokój — Pokoik
Wały Królowej Jadwigi 2, mieszkanie 3. zdg 34 231

Umeblowany
frontowy pokój dla inteligencji, jednej lub małżeństwu. Wroclawska 13, m. 9. zdg 34 230

Pokój
wejście klatki, elektryczność. — Matejki 4, m. 4. zdg 34 224

Dwuosobowy
utrzymaniem — bez. Plac Sapieżyński 5, m. 7. zdg 34 288

Dwom
panom, bezdzietnym małżeństwu Gónna Wilda 111, m. 10. zdg 34 252

Elegancki
zaraz, Wielka 9, m. 6 wejście Szewskiej. zdg 34 290

Pokój
Jasna 8, m. 3. zdg 34 221

Osobnem
wejściem, elektrycznością zaraz. Św. Marcin 5 — 5 zdg 34 237

Skromny
używalność kuchni. Spokojna 27, II, m. 4. zdg 34 235

Pokój
dwuosobowy, Kreta 4, m. 9. zdg 34 236

Słoneczny
frontowy, srodmiście balkon tania. Zielona 2, m. 6 zdg 34 234

Tylko
dla inteligencji. Podgónna 10 a, m. 4. zdg 34 278

1—2
osobowy, niekrepujący. Półwiejska 1, m. 9. zdg 34 277

Pokój
umeblowany utrzymaniem lub częściowo. Marcina 66/67 — 10. zdg 34 276

Przy dworcu
Focha 27, front. II, Sypniewska. zdg 34 272

Klatki
elegancki. — Prusa 17, mieszkanie 3. zdg 34 263

Pokój
pamiętnia, Gwama 8 — 12. zdg 34 262

Tanio
Wojciecha 25 m. 5. zdg 34 257

Niekrepujący
Ratajczaka 10 m. 5. zdg 34 255

Pokój
Strzelecka 10, m. 4. zdg 34 256

Pokoje
Gwama 17, mieszkanie 9, 1—3 osobowe. zdg 34 234

Klatki
pokój. Marcina 64 m. 22. zdg 34 250

Frontowy
tanio. Strzelecka 31, m. 9 zdg 34 452

35,—
frontowy, jednodwuosobowy. — Gónna Wilda 15, m. 6. zdg 34 448

Balkonowy
częściowo umebl. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 34 447

Pokój
frontowy, słoneczny. Słowackiego 52, m. 6. zdg 34 441

Pokoik
20.—, Dabrowskiego 64, m. 11. zdg 34 436

Rower
używany tanio. Kraszewskiego 8, skład rowerów. zdg 34 435

Słowackiego
94, I., lewo frontowy. zdg 34 434

Pokój
frontowy, słoneczny, czysty. — Grunwaldzka 13, m. 6. zdg 34 432

Pokój
1. 7. Św. Marcin 18, m. 3. zdg 34 324

Jednosobowy
kulturalnym. Staszica 9, m. 4. zdg 34 315

Swobodny
Półwiejska 6 — 22. zdg 34 310

Pokój
frontowy 1—2. Bukowska 9, II. zdg 34 306

Inteligentnej
biały pokoik. Ratajczaka 19, m. 11. zdg 34 302

Umeblowany
utrzymaniem — bez. Półwiejska 39 — 10. zdg 34 478

Dwa
z klatki, Male Garbary 4, Wawer zdg 34 481

Elegancki
Piekary 8, m. 5. zdg 34 485

Klatki
schodowej, frontowy, utrzymaniem — bez. Jackowskiego 30, m. 3. zdg 34 453

Jednosobowe
dwuosobowe pokoje zaraz, Bukowska 33, m. 2. zdg 34 468

Słoneczny
balkonowy, jedno — dwuosobowy tania, niekrepujący. Poznańska 44, 7. zdg 34 460

Niekrepujący
tania. Kanałowa 7, m. 8. zdg 34 464

Pokój
Św. Marcin 13, front, m. 11. zdg 34 472

Dwuosobowy
Stroma 26, mieszkanie 11. zdg 34 471

Balkonowy
czysty, niekrepujący. Dabrowskiego 2, m. 12. zdg 34 474

Pokój
Piekary 4, m. 1. zdg 34 477

Próżny
panu, Półwiejska 5, m. 5. zdg 34 409

Elegancki
jeden lub dwuosobowy, śniadeczek 18, m. 8. zdg 34 370

Dwa
jeden dwuosobowy (używalność kuchnia) u samotnej 5—8, Maleckiego 6, mieszkanie 11. zdg 34 377

2 pokoje
utrzymaniem lub bez. Podgónna 10, m. 23. zdg 34 330

Niekrepujący
Marcina 11, m. 2. zdg 34 373

Pokoik
słoneczny (wdowa). — Różana 4, m. 6. zdg 34 416

Strzelecka
31, m. 7, pokój, łazienka. zdg 34 371

Frontowy
parter. Św. Wojciech 8, m. 3. zdg 34 420

Inteligentnym
panom utrzymaniem — bez. — Wielka 18, m. 14. rg 7479

Pokój
balkonowy 1—2 osobowy, elektryczność tania wynajm. Łakowa 9, m. 7. rg 7478

1—2
osobowy z balkonem, niekrepujące wejście tania. Zgłoszenia Kraszewskiego 3 m. 8 zdg 34 296

Pokój
Romana Szymańskiego 9, mieszk. 11. zdg 34 294

Pokój
balkonowy elektrycznością. Bóznia 16, m. 16 zdg 34 293

Słoneczny
frontowy zaraz. Nowy Rynek 4, m. 19. rg 7470

Pokoje
frontowe, elektryczność, utrzymaniem, bez. Wielkie Garbary 21, m. 6, narożnik, Wielkiej. rg 7459

Jedno-
dwuosobowy, Kreta 6 m. 2. zdg 34 436

Słoneczny
Kucharczyk Żupańskiego 2. zdg 34 338

Słoneczny
elektryczność dwom panom, Em. Szczanieckiej 7, II. zdg 34 334

Pokój
frontowy z elektrycznością, orteptaniem osobnem wejściem wynajm. Romana Szymańskiego 3, parter, prawo. zdg 34 333

Pokój
Wały Jadwigi 1, m. 9 zdg 34 352

Pokój
czysty, Dolina 3, m. 7. zdg 34 347

Elegancki
jedno — dwuosobowy, telefon. — Grudnia 10 — 2. zdg 34 346

Tanio
Strzelecka 6, m. 11. zdg 34 341

Niekrepujący
z klatki schodowej, czysty, słoneczny, elektryczność, inteligentnym na posadzce, Prusa 2 mieszkanie 7. zdg 34 340

1—2
niekrepujące zaraz ewentl. małżeństwu. Kreta 24, m. 10. zdg 34 335

Pokoik
osobne wejście, 27 Grudnia 16, mieszkanie 13. zdg 34 333

Tani
Grobla 19, m. 12. zdg 34 332

Pokój
2 i 1 osobowy, Wielka 17, m. 12. rg 7473

Niekrepujący
w srodmiściu spokojny, niedrogo. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 34 328

12 SZUKA POKOJU
Pokoju
próznego lub dwóch stosownych na zakład krawiecki parter lub I piętro w srodmiściu poszukuje Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznanski zdg 34 178

Pokoju
poszukuje umeblowanego Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 200

2 pokoi
pustych lub umeblowanych, możliwe z klatki, telefon, od 1 lipca. Centrum, okolica Placu Drzewskiego. Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 459

13 LOKALE
Skład
Św. Marcin 77 wolny, Zgłoszenia Chwaliszewo 24, m. 1. zdg 34 146

Poszukuje
ubikacji na fabrykację swody mineralnej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 198

Skład
nowy mieszkaniem. Ostrówek 10, portier. zdg 34 312

Składowy
na magazyn kapeluszy poszukuje. — Oferty Kurjer Poznanski zdg 34 465

14 DZIERŻAWY
Interes zbożowy
w małym mieście w dobrej okolicy, bez konkurencji, istniejący od 30 lat, dla podeszłego wieku, wydzierżawie, 2 obszerne śpichlerze szklane na dogodnych warunkach Reflektanci posiadający potrzebna gotówkę mogą się zgłosić do Kurjera Poznanski zdg 33 570

Kawiarenki
szukam celem dzierżawy Oferty do Kurjera Pozn. zdg 33 905

Poszukuję
dzierżawy w Poznaniu na skład drzewa. Oferty z podaniem czynszu do Kurjera Poznanski zdg 34 086

Placu
szopami poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 301

15 LETNISKA i UZDROWISKA
Krynica
„Wielkopolanka” najtaniej (od 6) najkulturalniej i najprzyjemniej Tennis. zdg 23 590

Czterotygodniowy
pobyt na wsi zdolnemu książkowemu za zaprowadzenie ksiązek gospodarzy i sporządzenie bilansu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 968

Puszczykówko
Willa Zofia. — Pokoje utrzymaniem, bez. zdg 33 612

W Kobylnicy
polecam lubownikom wycieczek, mógłby otworzyć lokal położony w pięknym parku tuż przy lesie 5 min. od dworca. Działanie w niedziele i święta. Złotym wycieczkom dogodności. Kawiarnia „Polonia”. Kobylnica. zdg 34 164

Poronin
Pensjonat „Giewontówka” poleca pokoje słoneczne, obok las i rzeka, kuchnia smaczna — ceny niskie. rg 10 405

Konjaki
znane łagodne na wycieczki
w praktycznych butelkach kieszonkowych z kieszkien poleca J. Glinka. — Fabryka wódek. Zadzacie wszędzie. Pg 10 223-24.24

Letnisko
położone nad uroczą wodą okolica lesna, zdrowa, park i łódka do dyspozycji 4 zł dziennie, kuchnia dobra, Majetność Wileczek, poczta Wronki. zdg 34 210

Ciechocinek — Gieplicza
Pensjonat „Orjon I” w pobliżu parków, basenu i łaźni. Pokoje suche, słoneczne, Kanalizacja, Kuchnia domowa, wyborowa na żądanie dietetyczna według nowoczesnych wskazań odżywiania. zdg 34 402

Willa Kaźmierzówka
nr. 10 pod Puszczykowem poleca pokoje umeblowane od 35 zł utrzymaniem — bez. zdg 34 313

Hotel
Morski, Gdynia, Kamienna Góna nad plażą, najudowniejszy widok na morze, własna cukiernia, kawiarnia, restauracja, 60 słonecznych pokoi od 4 zł. Telefon 1440, Grzeźna usługa. rg 10 402

16 OSOBISTE
Ostrzeżenie
Marian Szulerowicz nie zamieszkuje przy ulicy Gen. Koscińskiego już od roku 1929. Za czynny jego nie odpowiadaj. Pelagia Szulerowicz. zdg 34 101

„844 33”
Blondynka Nr. zdg 34 135

„Blondynka”
Nr. zdg 34 134

21 ZGUBY
Zegarek
damski marki „Esk” branzoletkowy zgubiono w niedziele 11 bm. godzina 12—1 południe Uczciwego znalazce proszę oddanie za wynagrodzeniem, Stróżysk Grobla 18, mieszkanie 2. zdg 34 175

Zginał
szpice biały, znaczek 2035

Ściobłond bywa każdy włos po użyciu **Hezablond**
HENRYK ŻAK POZNAŃ
Pg 10 650 - Z 1421

Olbrzymia zniżka cen!
2,90 bluzy rzeźnicze, fartychy damskie, z rękawami od 3,50; płaszcze damskie białe od 3,90; płaszcze zawodowe damskie od 5,50; fartychy deseniowe od 5,90 Bielizna zawodowa, Fartychy gospodarcze damskie i męskie w wszelkich wielkościach stale na składzie pod zadziwiająco niskich cenach.
polecą Dom Płócien, Fabryka Bielizny J. Schubert, dawniej Weber, Wrocławska 3.
Pg 10 884-13,88

Małżeństwo zaadoptuje
dziecko zdrowe, inteligentne, rodziców za jednorazowym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 404

Dziecko
przyjme na wychowanie. Oferty Kurjer Poznański rg 7453

TEATRY

Poznań, wtorek, 13. 6.
TEATR POLSKI: Dziś — „Tak a nie inaczej”, ostatnie 4 gościnnie występy p. Marjusza Maszyńskiego.
Środa, 14. 6. „Dr Julia Szabo”.
Czwartek, 15. 6. „Tak a nie inaczej”.
Piątek, 16. 6. „Dr Julia Szabo”.

TEATR NOWY: Dziś — „Walet królowej” występ Jerzego Leszczyńskiego.
Środa, 14. 6. „Walet królowej”, występ Jerzego Leszczyńskiego.
Czwartek, 15. 6. „Walet królowej” występ Jerzego Leszczyńskiego

KOMEDJA MUZYCZNA: — Środa, 14. 6. „Fräulein Doktor” po cenach popularnych.
Czwartek, 15. 6. „Fräulein Doktor” po cenach popularnych.

Bydgoszcz, środa, 14. 6.
TEATR MIEJSKI: o godz. 8: „Fräulein Doktor”.
Czwartek, 15. 6. „Panna w koszarach”.

KINA

Poznań, wtorek, 13. 6.
APOLLO: „Strasza noc”.
AURORA: „Pat i Patachon, chłopcy do rzeczy”.
COLOSSEUM: „Ja się boję utyc”.
CORSO: „Tarzan władca dżungli”.
METROPOLIS: „Bracia Karamazow”.
MUZA: „Rozkaz królewski”.
ORZEŁ: „Djabeł wawóz”.
ODEON: „Ben Hur”.
RENAISSANCE: „Król Bulwarów”.

ROXY: „Harrold Lloyd”.
ŚLONCE: „Morderstwa przy Rue Morgue”.
SFINKS: „Noc upojenia”.
TECZA: „Szary Dom”.
WILSONA: „Policmajster Tagiejew”.

Bydgoszcz, środa, 14. 6.
APOLLO: „Gdy kobieta jest piękna”.
BALTYK: „Król Prerji”.
KRYSTAL: „Boczną Ulicą”.
REWJA: „Iwonna” i „Nie chcę być królem”.
ŚLONCE: „Pan X. Tajemniczy osobnik Londynu”.

Tysiacy
chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, zgasze, nudności, wymioty, brak apetytu, ogólne osłabienie etc. odzyskało zdrowie, używając ziółka sławnego na cały świat doktora Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Za darmo bezplatnej broszury poczuć. Adres: Liszki — Apteka. Pg 10 234

Mereżkę na doczekaniu
Farbiarnia, Pocztowa 27. zdg 33 953

Dziecko
na wychowanie przyjmie. Fr. Rajtajska 26, m. 20. zdg 34 162

23 OŻENKI

Wdowa
przystojna, inteligentna, lat 33, posiadająca 4 pokojowe mieszkanie, gotówki maraż 15 000, wyjdzie zamąż za pana dobrze sytuowanego, najchętniej kupca, do lat 50. Oferty, o ile możliwości fotografii, która się zwraca, proszę kierować do Kurjera Pozn. pod zdg 33 652. Rzecz traktuje się poważnie.

Rządca - administrator
26 lat, Poznańczyk w wiekszych dobrach na Kresach szuka z braku znajomości panny z większą gotówką w celu matrymonialnym. Łaskawe oferty możliwie z fotografią która się zwraca, nadsyłać proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 34 170

Małżeństwa
kolarzy dyktownie Piotr Mrówka, Ostrów (Wlkp.) Kościuski 3 — 26-letnia praktyka. zdg 34 142

Panna
lat 28, urzędniczka państwowa, posag 15 000, wyjdzie zamąż za urzędnika. Zgłoszenia „Wanda”, Szkolna 6, m. 3. zdg 34 245

Poszukuje
współniczki (ewentualnie ożenek) gotówka do 5 000 złotych celem objęcia hotelu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. 34 326

Współniczka
inteligentna potrzebna do biura handlowego gotówka 3 000 — 4 000, ożenek nie wykluczony. — Pożądane zgłoszenia Kurjer Pozn. 34 375

24 NAUKA

Kursu
kropki, sycia udziela Nowak, Wrocławska 33. dz 3 696

Uczennice
szkolne przyjmuję pensjonat. — Tamże korzystne umieszczenie. Aleje Marcinkowskiego 19. III. zdg 34 232

Nauczycielka
do szkoły powsz. przyw. z gotówką 1 500 zł. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 367

26 ROZRYWKI

Kino „Orzeł”
„Djabeł wawóz” Jack Hoxie zdg 34 274

Kino Renaissance
Najwspanialszy film sezonu — arcydzieło francuskiej produkcji p. t. „Król Bulwarów”. Nadprogram Nowiny ze świata. Pg 11 229-24,20

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Leśnik
fachowiec, lat 34, z małą rodziną poszukuje posady, wymagania skromne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. 34 578

Nauczycielka
z dłuższą praktyką, francuski, niemiecki, muzyka, rysunki, zdobniczo, doskonale referen. — poszukuje posady od roku szkolnego lub od 1 lipca. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 741

Młodszy
urzędnik gospodarczy — 5 lat praktyki szuka posady bez wynagrodzenia pieniężnego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 750

Panienska
poszukuje posady do dziecka ze syciem. Oferty Kurjer Pozn. 34 165

Dziewczyna
długoletniemi świadectwami bardzo dobrym poleceniom, kochająca dzieci przyjmie posade albo posuge od 15. lub 1. 7. Oferty Kurjer Pozn. 34 280

Poszukuje
posady do wszystkiego u osoby samotnej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 273

Dziewczyna
uczciwa, z dobrymi świadectwami, poszukuje posady zaraz do wszystkiego, miejscowości obojetna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. 34 269

Posługaczka
poszukuje posługi z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 267

Dziewczyna
lat 18 szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. 34 121

Ogrodnik
poszukuje posady samodzielny lub pomocnika. Czesław Woźniak Gniezno, ul. Warszawska 13. zdg 31 045

Sierota
poszukuje posługi do 2-3 osób 15. lub 1. Oferty Kurjer Pozn. 34 173

Szukam
posługi z dobrem świadectwem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 207

Pomocnik gastronomiczny
piewszorzędna siła, specjalność dekoracja stołów na śluby i wesela, przyjmie również stała posade lub wypomóżki. Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 177

Poszukuje
posady do dzieci lub do lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. 34 107

Dziewczyna
dobrymi świadectwami poszukuje prania lub posługi. Oferty Kurjer Pozn. 34 092

Urzędnik gospodarczy
włościanin z ukończoną szkołą rolniczą lat 28, 6 lat praktyki w intensywnych majatkach i dobrymi poleceniami szuka posady od 1. 7. 33, Jan Burzyński, Długa Gosińska, pow. obornicki, zdg 34 150

Fryzjerski
pomocnik męsko-damski, mskim również z dobrą ondulacją wodną chciałby zmienić posade od 19 czerwca. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. 34 151

Absolwentka
Szkoły Handlowej poszukuje posady do biura lub składku z utrzymaniem. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. 34 152

Posługaczka
na kilka godzin dziennie dobre polecenia, uczciwa — poszukuje pracy. Góna Wilda 32, mieszkanie 2. zdg 34 155

Kucharka
do restauracji lub cukiersm poszukuje posady, może także zastąpić przy bufecie. Oferty Kurjer Pozn. 34 163

Syn drogerzysty
lat 18 (sumienny, 5 gimnazjum, poszukuje posady ucznia na dentystę, drogerzyste leśnika, zegarmistrza z wolnym utrzymaniem zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. 34 048.

Ekspedjentka
z branży cukierniczo-piekarskiej szuka posady. Łaskawe zgłoszenia. Kaźmierczakówna. Sławno, poczta Lubasz, pow. Ozarnków, zdg 33 915

Uwaga Zastępcy Losowi!
Dla wygody zastępców otworzylismy w Poznaniu, ul. Długa 5, m. 15
Biuro przyjmowania zamówień na obligacje państwowe.
Celem omówienia warunków prosimy zżaszac się do naszego biura, Centralna Kasa Pożyczkowa i Oszczędnościowa, Kraków, Biuro w Poznaniu, nr 10 398

Poszukuje
posady były urzędnik, gwarancja 1 000. Zgłoszenia Bendowski, Grablewo p. Grodzisk, zdg 33 907

Piekarz
działni fachowiec pracował już samodzielnie poszukuje posady od zaraz, miejscowości obojetna. — Oferty Kurjer Pozn. 34 213

Urzędnik gospodarczy
kawaler, lat 29, szkoła rolnicza, 8 lat praktyki w intensywnych majatkach, świadectwa bardzo dobre, poszukuje posady ewentl. pisarsza gosp. od 1. 7. 33, lub zaraz. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. 34 186

Służąca
dobrem gotowaniem z długoletnimi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. 34 089

Panienska
inteligentna, sympatyczna, zna muzykę, sycie, haftowanie oraz wszelką inną pracę szuka jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty proszę Kurjer Pozn. 34 147

Szukam
posługi. Oferty Kurjer Pozn. 34 148

Inteligentna
przystojna panna poszukuje posady towarzyskiej, względnie do dziecka, miejscowość obojetna. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. 34 137

Masażystka
znająca wszelkie zabiegi lecznicze, przyjmie posade na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 132

Mistrz kowalski
podkuwacz bez narzędzi, poszukuje posady na majątku lub w innym warsztacie. Oferty Kurjer Pozn. 34 127

2 000 zł
złote kaucji za otrzymanie posady inkasenta, woźnego. Oferty Kurjer Pozn. 34 236

Instalator
szuka stróżstwa, Zgłoszenia do Kurjera Pozn. 34 194

Kawaler
poszukuje stałej lub pobocznej posady administratora domu. — Oferty Kurjer Pozn. 34 195

Panienska
lat 18, nawskroś uczciwa poszukuje posady do wszystkiego, — wzrlednie dzieci. Oferty Kurjer Pozn. 34 197

Wychowawczyni
z dobrej rodziny szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. 34 211

Praczkza
czysta, uczciwa, szuka prania. — Maczna 3 a, m. 4. zdg 34 439

Służąca
poszukuje posady lub posługi od zaraz lub 15. Oferty Kurjer Pozn. 34 438

Administrator
lat 37, z 15 letnią praktyką w intensywnych majatkach oraz z wyższym wykształceniem, dobry organizator i hodowca, wszechstronnie polecony, poszukuje od 1 lipca wzsl. później odpowiedniego stanowiska. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zdg 34 403

Sekretarz
podatkowy, emeryt, szuka zajęcia w biurze buchalteryjno - reżyzynnym. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 399

Pomocnik
biurowy, lat 23, z 9 letnią praktyką biurową, poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 396

Dziewczyna
młodsza, samodzielnie gotowanie, zaprawy, czysta, uczciwa, szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 317

Posługaczka
poszukuje posługi 3 razy w tygodniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 304

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 303

Prasowaczka
uczciwa, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 300

Dziewczyna
z gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 297

Ogrodnik
kawaler, 18 lat praktyki, wykwalifikowany, poszukuje posady — ewentualnie za kaucją. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 34 102/3

Krawcowa
poszukuje pracy dom — poza dom Zgłoszenia Nowy Rynek 4, m. 24 zdg 34 365

Dziewczyna
do wszelkich prac, syciem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 362

Panienska
przyjme posade do dzieci zaraz lub 15. Oferty Kurjer Pozn. 34 360

Dziewczyna
do wszystkiego, z sześciuletnim świadectwem, szuka posady, Łaskawe zgłoszenia Za Bramką 4, pracownia mereżek. zdg 34 329

Służąca
młodsza, uczciwa, poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego. — Oferty Kurjer Pozn. 34 423

Panna
o skromnych wymaganiach poszukuje posady na majątku. Znajomość sycia i prasowania. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 411

Dziewczyna
poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. 34 470

Młoda bona
kochająca dzieci, zna robotki, konwersacje niemiecką i francuska, poszukuje posady, miejscowości obojetna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 394

28 WOLNE MIEJSCA

Ekspedjent
biurowo-konfekcyjny potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. 34 751

Rządca gospodarczy
młodszy, kawaler, pod ogólna dyspozycją od zaraz lub 1. 7. potrzebny na maj. 1 200 morg. Odpisy świadectw, dowody z kilkulatniej praktyki, do maj. Chocięcza Mała per Września, Chocięcza Mała, zdg 33 758

Młodszy pomocnik
do składu kolonialnego potrzebny od 15. bm. Zgłoszenia z podaniem referencji i pretensji przy wolnym utrzymaniu do Kurjera Pozn. 34 562

Ekspedjentka
kucharka która zna wszelkie zaprawy, młodszy kelner z podaniem pensji, odpisami świadectw oferty Kurjer Pozn. 34 713

Fryzjer
damski, męski, ondulatur potrzebny zaraz. Wojtkiewiczowa, Kępnia. ng 10 397

Kucharki
do wszelkich prac z poleceniem poszukuje Niklasiewiczowa. — Wrocławska 37. zdg 34 051

Służąca
potrzebna, Aleje Marcinkowskiego 3 b, mieszkanie 17. zdg 34 129

Służąca
samodzielna, z gotowaniem potrzebna. — Marszałka Focha 93, skład papieru. zdg 34 246

Marie Dressler, Anita Page

Pr 11 223-24,19

Kucharka
restauracyjna młodsza od zaraz potrzebna. Zgłoszenia ul. Wodna 20, restauracja, zdg 34 219

Uczennica
do sycia potrzebna kurs 6-letni w Waiy Królowej Jadwigi 3 a, m. 16. zdg 34 218

Starsza
dziewczyna do wszystkiego, dobra kuchnia warszawska, potrzebna do samotnej osoby od 1 lipca. — Pisemne zgłoszenia podaniem referencji, odpisami świadectw do Kurjera Pozn. zdg 34 266

Fryzjerka
działa zaraz na pensje. Wierzbicki, Chwaliszewo 74. zdg 34 282/3

Pomocnik
szwewski potrzebny zaraz, Chwaliszewo 21/22. zdg 34 361

Zdolnych
agentów do zbierania fotografii. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 115

Kelner
z kaucją (300) potrzebny od zaraz „Eska”, probiernia. — Poznań, Gwarna 11. zdg 34 108

Podróżujący
zdolny, wafle, czekolady potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. 34 104

Pannę
do bufetu z gwarancją, Oferty Kurjer Pozn. 34 088

Kelnera
niekoniownie fachowiec z gwarancją, Oferty Kurjer Pozn. 34 087

Dziewczyna
do wszystkiego. Poznańska 50, skład. zdg 34 051

Służąca
uczciwa, czysta z własną pościelą do wszystkich prac domowych, najchętniej z polecenia. Oferty Kurjer Pozn. 34 144

Biuralista - kasjer
kawaler potrzebny zaraz, skromne warunki Maj. Pamiętkowo pow. Poznań. zdg 34 117

Dziewczę
do prac domowych wtorki, soboty Kopańska, Plac Sportowy 1. zdg 34 199

Służąca
do wszelkiej pracy z gotowaniem, Zgłoszenia św. Marcin 53, skład futer. zdg 34 240

Zastępcy
losowi otrzymują najkorzystniejsze warunki pracy. „Kredyt”, Lwów, Kilińskiego 3 ng 10 388

Humor zagraniczny

Odwagny komornik.
= Proszę otworzyć. Przychodzę zrobić zajęcie. (London Opinion). S. F.

Samodzielnia
gospoia do samotnej osoby, kuchnia tylko warszawska, pieczenie ciast, leguminy wymagane. Słowackiego 29, mieszkanie 9-10 rano. zdg 34 176

Dziewczyna
młodsza z dobrem gotowaniem do wszelkich prac potrzebna od 15. bm. Zgłoszenia Pocztowa 26, mieszkanie 6 a, od 3-5. zdg 34 209

Potrzebna
rutynowana krawcowa do pracowni. Zydowska 7. zdg 34 455

Krawcowa
w dom z dobrym krojem może się zgłosić. Słowackiego 52, m. 2. zdg 34 440

Pomocnik
ekspedycyjny jako inkasent potrzebny od zaraz do Bydgoszczy z kaucją 300 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 427

Fryzjer
Wrocławska 30. zdg 34 322

Młodsza
Szamarszewskiego 1, m. 5 zdg 34 309

Młodsza
do wszystkiego. Pólviejska 30, m. 14. zdg 34 307

Uczennica
do krawieczyzny potrzebna. — Wrocławska 18, m. 2. zdg 34 295

Służąca
zaraz potrzebna do wszelkich prac domowych. Dabrówka 1, mieszkanie 12, zgłoszenia od 9-12. zdg 34 357

Fryzjerka
potrzebna na stałe Marsz Focha 36. zdg 34 559

Potrzebna
służąca od 15 czerwca do wszelkich prac domowych, z dobrem gotowaniem, dobrymi poleceniami, Adres Kurjer Pozn. 34 374

Dziewczyna
z gotowaniem potrzebna. Piekarz 22, m. 6. zdg 34 330

Panna
do prowadzenia bufetu samodzielnie gotówka 350 zaraz na stałe. Zgłoszenia Kurjer Pozn. 34 390

Nauczycielka
francuski, niemiecki, muzyka, — potrzebna na wiesć do dziew, kurs 4 powz. Zgłoszenia pod. pensji, Żurkowska Smerzyn, powiat Szubin. zdg 34 334

Służąca
młodsza do wszystkiego. Imbięca dzieci Ratajszaka 14, mieszkanie 14. zdg 34 424

Ekspedjentka
do składu rzeźniczego może się zgłosić. Reflektuje się tylko na sie pierwszorzedna. M. Hillert, Poznań, ul. Wrocławska 33/34. zdg 34 369

Szofer
instruktor, inteligentny, doświadczony potrzebny. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 469

Służąca
Zupańskiego 7, skład. zdg 34 466

Pomocnik
fryzjerski, Marszałka Focha 155. zdg 34 482

Uczennica
do prasowania. Mostowa 37, Prasownia. zdg 34 480

W
majatku 2 400 morg wolna posada pisarza od zaraz. Zgłoszenia do Majetność Gorzyce Wielkie, poczta Ostrów. zdg 34 392

Fry